

Základná škola s materskou školou Oravský Podzámok 51

INOVOVANÝ ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

„Cesta sa začína na križovatke. Tam sa môžete zastaviť a premýšľať, ktorým smerom ísť ďalej. Nepremýšľajte však dlho, lebo sa nepohnete z miesta.“

Paulo Coelho

Stupeň vzdelania:	ISCED 1,	ISCED 2
Dĺžka štúdia:	4 roky,	5 rokov
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Študijná forma:	denná	
Druh školy:	štátna	
Typ školy:	plnoorganizovaná základná škola	

Predkladateľ:	Mgr. Marián Gajdoš, riaditeľ školy
Názov školy:	Základná škola s materskou školou Oravský Podzámok 51
Adresa školy:	027 41 Oravský Podzámok 51
IČO:	37808818
Kontakty:	043/5823720, zsopodzamok@gmail.com , www.zsopodzamok.edupage.org

Zriaďovateľ:	Obec Oravský Podzámok
Adresa:	027 41 Oravský Podzámok 61
Kontakty:	043/5893107, 5893221

Platnosť dokumentu: od 01.09.2020

V Oravskom Podzámku 31.08.2020

Mgr. Marián Gajdoš
riaditeľ školy

Záznamy o zmenách, inováciách a úpravách v ŠkVP

[illegible]

Koordinační pre tvorbu iŠkVP

Vedúci koordinačného tímu		Mgr. Marián Gajdoš
Výchovný program „Družináčik“ pre školský klub detí		Mgr. Iveta Brňáková
Oblasť ISCED 0	zodpovedná	Dana Jančová
Oblasť ISCED 1	zodpovedná	Mgr. Bernadeta Solárová
	1. ročník	Mgr. Katarína Hojová
	2. ročník	Mgr. Bernadeta Solárová
	3. ročník	Mgr. Dana Havrilová
	4. ročník	Mgr. Veronika Šamíková
	čitateľská gramotnosť	Mgr. Dana Havrilová
	finančná gramotnosť	Mgr. Dana Havrilová
Oblasť ISCED 2	zodpovedná	Mgr. Mária Boleková
	slovenský jazyk a literatúra	Mgr. Eva Holubčíková
	anglický jazyk	Mgr. Alena Matisová
	ruský jazyk	Mgr. Mária Boleková
	matematika	Mgr. Mária Mačňáková
	biológia	Mgr. Zita Smoleň
	geografia	Mgr. Jakub Kaliský
	dejepis	Mgr. Eva Holubčíková
	chémia	Mgr. Zita Smoleň
	fyzika	Mgr. Mária Mačňáková
	hudobná výchova	Mgr. Bernadeta Solárová
	výtvarná výchova	Mgr. Jarmila Pavlová
	telesná výchova	Mgr. Jakub Kaliský
	občianska výchova	Mgr. Mária Boleková
	informatika	Mgr. Anna Hudecová
	finančná gramotnosť	Mgr. Marián Gajdoš
	čitateľská gramotnosť	Mgr. Eva Holubčíková
	náboženská výchova	Mgr. Viera Babinská
	technika	Mgr. Jakub Kaliský

OBSAH

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	8
1.1 Charakteristika školy	8
1.2 Vízia a poslanie školy	8
1.3 Charakteristika žiakov	9
1.4 Charakteristika pedagogického zboru.....	10
1.5 Prijímanie žiakov na školu.....	11
1.6 Spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania.....	11
1.7 Projekty do ktorých je škola zapojená	12
1.8 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi.....	15
1.9 Priestorové a materiálne - technické podmienky školy	17
1.10 Škola ako životný priestor	19
1.11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	19
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	21
2.1 Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania.....	21
2.2 Vlastné ciele výchovy a vzdelávania	22
2.3 Zameranie školy.....	23
2.4 Stupeň vzdelania a dĺžka štúdia	25
2.5 Profil absolventa	26
2.5.1 Profil absolventa predprimárneho vzdelávania ISCED 0	26
2.5.2 Profil absolventa primárneho vzdelávania ISCED 1	26
2.5.3 Profil absolventa nižšieho stredného vzdelávania ISCED 2	27
2.6 Pedagogické stratégie.....	28
2.6.1 Stratégie smerujúce ku kompetencii - spôsobilosti k učeniu sa	28
2.6.2 Stratégie smerujúce ku kompetencii - spôsobilosti k rieš. problémov	30
2.6.3 Stratégie smerujúce ku kompetencii - spôsobilosti komunikatívnej.....	30
2.6.4 Stratégie smerujúce ku kompetencii - spôsobilosti soc. a personálnej ..	31
2.6.5 Stratégie smerujúce ku kompetencii - občianskej spôsobilosti	32
2.6.3 Stratégie smerujúce ku kompetencii - spôsobilosti pracovnej.....	33
2.7 Metódy a organizačné formy	34
2.8 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami.....	37
2.8.1 Vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (žiaci s vývinovými poruchami učenia)	37
2.8.2 Vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (poruchy správania)	37
2.8.3 Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia	37
3 VZDELÁVACIE OBLASTI A PRIEREZOVÉ TÉMY	39
3.1 Vzdelávacie oblasti.....	39
3.1.1 Jazyk a komunikácia	40
3.1.2 Matematika a práca s informáciami	40
3.1.3 Človek a príroda.....	41
3.1.4 Človek a spoločnosť.....	42

3.1.5	Človek a hodnoty	43
3.1.6	Človek a svet práce	44
3.1.7	Umenie a kultúra	45
3.1.8	Zdravie a pohyb	46
3.2	Prierezové témy	48
3.2.1	Osobnostný a sociálny rozvoj	49
3.2.2	Výchova k manželstvu a rodičovstvu	50
3.2.3	Environmentálna výchova	51
3.2.4	Mediálna výchova	53
3.2.5	Multikultúrna výchova	53
3.2.6	Ochrana života a zdravia	54
3.2.7	Regionálna výchova a ľudová kultúra	56
3.2.8	Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	57
3.3	Ďalšie oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu	58
3.3.1	Finančná gramotnosť	58
3.3.2	Ľudské práva	59
3.3.3	Globálne vzdelávanie	60
3.3.4	Informačné, komunikačné a iné technológie	60
4	VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA	62
4.1	Hodnotenie žiakov	62
4.1	Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov	63
4.1	Hodnotenie školy	63
5	UČEBNÝ PLÁN 2020/2021	67
6	POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV	73
7	UČEBNÉ OSNOVY	73

Príloha 1 – ŠkVP Cez rozprávky spoznáваме svet – ISCED 0

Príloha 2 – Školský poriadok

Príloha 3 – Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Príloha 4 – Zásady hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov školy

Príloha 5 – Plán kontinuálneho vzdelávania

Príloha 6 – Učebné osnovy ISCED 1

Učebné osnovy slovenský jazyk a literatúra

Učebné osnovy anglický jazyk

Učebné osnovy prírodoveda

Učebné osnovy vlastiveda

Učebné osnovy náboženská výchova

Učebné osnovy matematika

Učebné osnovy informatická výchova

Učebné osnovy pracovné vyučovanie

Učebné osnovy výtvarná výchova

Učebné osnovy hudobná výchova

Učebné osnovy telesná výchova

Príloha 8 – Učebné osnovy ISCED 2

Učebné osnovy slovenský jazyk a literatúra

Učebné osnovy literárne čítanie

Učebné osnovy anglický jazyk

Učebné osnovy fyzika

Učebné osnovy chémia

Učebné osnovy biológia

Učebné osnovy dejepis

Učebné osnovy geografia

Učebné osnovy občianska náuka

Učebné osnovy náboženská výchova

Učebné osnovy matematika

Učebné osnovy informatika

Učebné osnovy technika

Učebné osnovy hudobná výchova

Učebné osnovy výtvarná výchova

Učebné osnovy výchova umením

Učebné osnovy telesná a športová výchova

1.Všeobecná charakteristika školy

1.1 Charakteristika školy

V zrekonštruovanej budove sa Základná škola s materskou školou Oravský Podzámok 51 nachádza od 09.01.2011 až dodnes. V areáli školy sa nachádza aj samostatná budova materskej školy, Zariadenia školského stravovania a Školského klubu detí.

Škola je s právnou subjektivitou od 01.01.2002. V roku 2008 bola k základnej škole pripojená Materská škola, čím vznikol subjekt Základná škola s materskou školou Oravský Podzámok 51.

Škola je plnoorganizovaná. Má 35 zamestnancov, z toho 19 pedagogických zamestnancov, 1 odborného zamestnanca (0,5 úväzok – školský špeciálny pedagóg + 0,5 úväzok – asistent učiteľa), 1 vychovateľku v ŠKD, 1 ekonómku (0,5 úväzok), 1 administratívnu a PAM – účtovníčku, 1 školníka, 4 upratovačky, 4 zamestnankyne školskej jedálne. Navštevuje ju 165 žiakov 1. – 9. ročníka. Žiaci sú zaradení do 9 tried. Vyučovanie na prvom a druhom stupni prebieha v jednej triede v ročníku. V priestoroch školy je 18 učební / 9 kmeňových tried, 2 PC učebne, 1 jazyková učebňa, 1 chemická učebňa, 1 odborná učebňa – školský špeciálny pedagóg, 1 učebňa výtvarnej výchovy, 1 učebňa techniky, ŠKD a 1 telocvičňa. Súčasťou školy je školský klub detí, zariadenie školského stravovania (školská jedáleň) a materská škola. Školský klub detí je umiestnený v osobitnej budove spolu s materskou školou a so zariadením školského stravovania.

1.2 Vízia a poslanie školy

Vízia našej školy vyjadruje jej budúce smerovanie. Je vytvorená v súlade s očakávaniami a potrebami školy.

Vízia školy:

Naša škola – moderná škola so zaniietenými pedagógmi a šťastnými deťmi, kde učenie je radosťou z poznávania a objavovania nového. Cieľom je a bude nielen budovať príjemné prostredie školy, ale otvorene komunikovať, spolupracovať so všetkými zúčastnenými tak, aby klíma školy bola pozitívna.

Pri definovaní poslania Základnej školy s materskou školou Oravský Podzámok 51 sme nadviazali na platnú právnu legislatívu.

Poslanie základných škôl je dané zákonom č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) § 29. „ Základná škola v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania 8

tohto zákona podporuje rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie."

Poslaním našej školy je:

- naplňovať ideál výchovy a vzdelávania
- vychovávať ľudí **dobrých** (čestných, morálne vyspelých, charakterných, zodpovedných s dobrým vzťahom k sebe, ľuďom i prírode),
- vychovávať ľudí **múdrych** (vzdelaných a tvorivých),
- vychovávať ľudí **aktívnych** (samostatných, pracovitých, iniciatívnych),
- vychovávať ľudí **šťastných** (zdravých, vyrovnaných),

1.3 Charakteristika žiakov

Do školy dochádzajú od 1. ročníka žiaci z Oravského Podzámku, z Pribiša a časť žiakov z Hornej Lehoty a z iných obcí.

Školu navštevuje priemerne 165 žiakov v základnej škole a 35 detí v materskej škole. Tento počet žiakov je dostačujúci na bežný chod školy. Na druhej strane by škola mohla rýchlejšie napredovať pri vyšších počtoch žiakov. Školský klub navštevuje priemerne 25 žiakov.

Hlavným pilierom je rozvíjanie kľúčových kompetencií a schopností žiakov, neustále dbať na komplexný rozvoj žiaka s využívaním zážitkových foriem vyučovania.

Snažíme sa rozvíjať záujmovú činnosť žiakov a tým ich viesť k zmysluplnému využívaniu voľného času a formovaniu zdravého životného štýlu. Žiaci majú možnosť navštevovať tieto záujmové útvary: Cvičenia z matematiky, Hravé programovanie, Konverzácia v ANJ, Lyžiarsky krúžok, S batohom cez hory I. , S batohom cez hory II., Sezónne varenie a tvorenie, Športové hry dievčatá, Športové hry chlapci, Všetko čo mám rád.

Škola sa usiluje vytvárať podmienky pre maximálny rozvoj schopností detí, veľkú pozornosť venujeme talentovaným žiakom i deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú začlenení do bežných tried s individuálnym výchovno-vzdelávacím programom. S týmito žiakmi pracuje školský špeciálny pedagóg.

1.4 Charakteristika pedagogického zboru

Kvalifikovanosť pedagogického zboru je 100%, odbornosť vyučovania pre primárne vzdelávanie sa pohybuje okolo 95 %. Odbornosť pre nižšie stredné vzdelávanie sa pohybuje okolo 70 %. Škola má priemerne 4 učiteľky na plný úväzok v MŠ, 14 učiteľov v ZŠ, 1 odborného zamestnanca (0,5 úväzok – školský špeciálny pedagóg + 0,5 úväzok – asistent učiteľa), 1 vychovávateľku v ŠKD.

Škola intenzívne podporuje ďalšie vzdelávanie učiteľov po stránke metodickej i odbornej. Učitelia sa podľa plánu kontinuálneho vzdelávania zúčastňujú školení podľa záujmu a aprobácií. Všetci prešli aktualizácnym vzdelávaním.

Na škole momentálne pracujú 4 pedagogickí zamestnanci s 1. atestáciou, 3 pedagogickí zamestnanci s 2. atestáciou 8 samostatných pedagogických zamestnancov, 1 samostatný odborný zamestnanec.

Viacerí učitelia pracujú v ďalších funkciách, ako sú vedúci predmetových komisií a metodického združenia, výchovný poradca, koordinátor prevencie drogových závislostí. Školský špeciálny pedagóg koordinuje vzdelávanie začlenených detí a poskytuje pomoc pri vzdelávaní detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Učiteľský kolektív tvorí dobrý tím, v ktorom prevládajú vzťahy založené na vzájomnej pomoci a spolupráci. Učitelia sa aktívne podieľajú na organizácii rôznych mimoškolských aktivít pre žiakov i na záujmovej činnosti.

Pri pedagogickej práci presadzujeme osobnú zodpovednosť, zainteresovanosť a autoritu, ktoré vychádzajú z osobných a profesionálnych kvalít učiteľov. Vzhľadom na dlhodobé ciele školy vedenie školy podporuje kontinuálne vzdelávanie svojich zamestnancov.

Priority ďalšieho vzdelávania:

- zvyšovanie kvalifikovanosti a odbornosti vyučovania a profesijných kompetencií pedagogického zamestnanca na všetkých stupňoch a pozíciách.
- tvorivá práca pri zavádzaní a využívaní produktívnych metód a foriem práce vo vyučovacom procese.

- vzhľadom na dlhodobé ciele školy vedenie školy podporuje kontinuálne vzdelávanie svojich zamestnancov hlavne v oblasti rozvoja finančno – komunikačných technológií (a ich využívanie vo vyučovacom procese), v oblasti finančnej gramotnosti
- skvalitňovanie jazykových spôsobilostí a spôsobilostí komunikácie učiteľov cudzích jazykov (anglický jazyk).
- vzdelávanie v oblasti špeciálnej pedagogiky
- zvyšovanie právneho vedomia, ekologického cítenia manažérskych a marketingových schopností s dôrazom na vedúcich pedagogických zamestnancov
- ďalšie podporované oblasti vedením školy sú zamerané na rozšírené vedenie školy – vedúci metodického združenia a predmetových komisií a výchovné poradenstvo.

1.5 Prijímanie žiakov na školu

Do 1. ročníka sa žiaci prijímajú na základe zápisu, ktorý sa koná v apríli. Počas zápisu sa hravou formou zisťuje pripravenosť dieťaťa na školskú dochádzku. Deti vyplnia krátky test zameraný na zistenie základných jazykových, motorických, matematických schopností s cieľom zistiť, či nie je potrebný odklad školskej dochádzky. Na zápise sú prítomné učiteľky I. stupňa ZŠ, zástupkyňa riaditeľky, riaditeľka školy, výchovná poradkyňa, školský špeciálny pedagóg, pracovníčka poradenského zariadenia a rodičia. Rodičia, ktorým sa dieťa nejaví dostatočne zrelé, môžu požiadať riaditeľa školy o odklad povinnej školskej dochádzky. Majú možnosť vyšetrenia školskej zrelosti v CPPP.

Termín, čas zápisu a potrebné doklady na zapísanie dieťaťa do 1. ročníka sú vo VZN obce Oravský Podzámok, zverejnené sú aj v budove školy a webovej stránke školy aj príslušných obcí. Do 5. ročníka sa žiak prijíma na základe úspešného ukončenia primárneho vzdelávania základnej školy.

1.6 Spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania

ISCED 0: Úspešným absolvovaním predprimárneho vzdelávania v materskej škole získa žiak osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania.

ISCED 1: Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy žiak získa primárne vzdelanie. Na vysvedčení v štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: Žiak získal primárne vzdelanie.

ISCED 2: Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy žiak získa nižšie stredné

vzdelanie poskytované základnou školou. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: Žiak získal nižšie stredné vzdelanie.

1.7 Projekty do ktorých je škola zapojená

Medzi projekty, ktoré škola dlhodobo realizuje patrí:

Nadačný fond Kia v Nadácii Pontis – Projekt IHRYsko, (rozvoj športu a podpora pohybovej aktivity),

Podpora rozvoja športu – Najdetskejšie ihrisko (rozvoj športu a podpora pohybovej aktivity),

Podpora rozvoja športu – Nákup športových potrieb

Zdravá škola - cieľom projektu je vytvárať podmienky a realizovať aktivity pre zdravý duševný a telesný vývoj žiakov. Projekt zahŕňa prevenciu drogových závislostí, environmentálnu výchovu i ďalšie činnosti podporujúce zdravý spôsob života.

Recyklohry – projekt zberu separovaného odpadu. Cieľom je prehĺbenie znalostí žiakov v oblasti triedenia a recyklácie odpadov a využívanie odpadového materiálu pri tvorbe úžitkových predmetov. Ďalším cieľom je revitalizácia plochy v okolí školy, ktorá spočíva predovšetkým v obnove zelene a vytvorení priestoru, ktorý skvalitní životné prostredie v našej obci.

- spoločné divadelné predstavenia a výchovné koncert pre deti MŠ aj ZŠ
- Deň Zeme
- Deň vody
- Deň zdravej výživy
- Kompostovanie v domáciach v kompostéroch
- Deň športu
- Športový maratón
- Stavanie mája
- Noc v škole a iné.

1.8 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spoluprácu školy s rodičmi môžeme hodnotiť ako dobrú. Škola je pre rodičovskú verejnosť otvorená, spolupráca sa neustále prehľbuje a rozvíja sa na základe otvorenosti, ústretovosti, vzájomnom rešpekte a dôvere. Chceme veľmi intenzívne spolupracovať s rodičmi, poskytovať im základné a objektívne informácie o škole a informovať ich o dosahovaných výsledkoch ich detí. Snažiť sa viac rozvíjať obojstranný tok informácií. Pripravujeme pre rodičov kultúrne programy, Deň otvorených dverí, využívame ich pomoc pri rôznych akciách školy. Pravidelne ich informujeme o priebežných výsledkoch žiakov i o činnosti školy, a to prostredníctvom

žiackych knižiek, schôdzí Rodičovskej rady (ZRPŠ), individuálnych pohovorov, informačného Spravodajcu, školského časopisu i webovej stránky školy.

Schôdze **Rodičovskej rady (ZRPŠ)** sa konajú spravidla v októbri (plenárna a triedne), v januári a apríli (triedne). RR aktívne spolupracuje so školou pri organizovaní školských aktivít : Mikuláš, Deň detí, Vianočná kapustnica, exkurzie, výlety, zabezpečovanie materiálneho vybavenia školy.

Tradíciou na škole sa stal **Deň otvorených dverí**, kedy majú rodičia i verejnosť možnosť navštíviť vyučovacie hodiny, vidieť svoje deti pri tvorivých činnostiach spojených s vianočnými tradíciami doplnený vianočnou akadémiou. Niektoré hodiny tvorivých dielní sa realizovali za aktívnej pomoci rodičov a starých rodičov, ktorí oboznámili deti s ukážkami tradičných ľudových remesiel.

Veľmi dobrá je **spolupráca so zriaďovateľom**, ktorý pomáha škole riešiť najmä materiálne zabezpečenie. V spolupráci s ním uskutočňujeme kultúrne programy pre verejnosť a obec – Vianočnú akadémiu, Deň matiek, programy pre starých rodičov a pre družobné obce.

Prostredníctvom výchovného poradcu nám pomoc pri riešení výchovno-vzdelávacích problémov poskytuje **Súkromné centrum špeciálno – pedagogického poradenstva v Dolnom Kubíne a Pedagogicko-psychologická poradňa v Dolnom Kubíne**.

Ďalej škola spolupracuje s **Úradom práce a sociálnych vecí, Telovýchovnou jednotou, Klubom dôchodcov, Okresnou knižnicou Antona Habovštiaka, Oravskou galériou, Oravským múzeom, Políciou v Dolnom Kubíne, Hasičským zborom v Dolnom Kubíne, DHZ v Oravskom Podzámku, FALCK – záchranná služba**.

Svoje pripomienky, návrhy, sťažnosti na prácu školy môžu rodičia vyjadriť písomne alebo ústne prostredníctvom riaditeľa školy a členov rady školy. Rodičia môžu školu navštevovať podľa potreby.

1.9 Priestorové a materiálno -technické podmienky školy

Priestorové podmienky:

Objekty/budovy – celkový počet + účel			2	budova školy, budova školskej jedálne
Základné učebne	Počet: 9	Vyhovujúci stav	čiastočne vyhovujúci	nevyhovujúci
	Stav:	✓		
Odborné učebne	Počet: 8			
	2 počítačové učebne	✓		
	Jazyková učebňa	✓		
	Chemická učebňa	✓		

	Výtvarná výchova	✓		
	ŠKD	✓		
	Učebňa školského špeciálneho pedagóga	✓		
	Technika	✓		
Ďalšie priestorové zabezpečenie na podporu výchovno-vzdelávacieho procesu:				
kancelária riaditeľa a zástupcu školy	✓			
kancelária ekonómky	✓			
jedáleň	✓			
zborovňa	✓			
výdajňa stravy	✓			
sociálne zariadenia	✓			
šatne na odkladanie odevov	✓			
Bezbariérové vstupy	✓			
Kabinety predmetov	✓			
Iné priestorové zabezpečenie priamo súvisiace s výchovno-vzdelávacím procesom				
športový areál	✓			
učebňa špecifickej prípravy dievčat	✓			
čitateľská klubovňa	✓			
triedy materskej školy	✓			

Škola má momentálne dobré priestorové podmienky. Budovy školy, školskej jedálne aj telocvične sú zateplené a sú vymenené okná. Vo všetkých budovách je kompletne vymenená elektroinštalácia a svietidlá. Vykurovanie je zabezpečené plynovou kotolňou. Všetky priestory sú vymaľované. Materiálne vybavenie školy je na dobrej úrovni. V 4 triedach je interaktívna tabuľa. Moderné zariadenie je v chemickej učebni a v dvoch počítačových triedach.

Prístup k počítačom a internetu majú aj učitelia v zborovni

Škola má 15 notebookov, ktoré využívajú učitelia vo výchovno-vzdelávacom procese a 13 notebookov a 35 tabletov. Žiaci môžu využívať aj čitateľskú klubovňu, ktorú priebežne dopĺňame novými titulmi. Podľa požiadaviek učiteľov každoročne dopĺňame kabinetné zbierky modernými učebnými pomôckami. I keď sa postupne situácia zlepšuje, vybavenie stále nie je dostatočné.

1.10 Škola ako životný priestor

Postupne sa nám darí v škole vytvárať príjemné a motivujúce prostredie. Veľkú pozornosť venujeme estetikej úprave interiéru školy, tried, chodieb, obnove nábytku, inventáru, úprave kabinetov .

Výzdobu chodieb a okien meníme podľa aktuálneho obdobia. Na nástenkách sú prezentované práce žiakov – projekty, výtvarné práce a tiež informácie zo života školy. Lavičky sa nachádzajú aj v okolí školy v príjemnom prostredí plnom zelene.

Usilujeme sa udržiavať dobré vzťahy v pedagogickom kolektíve založené na vzájomnej úcte a dôvere, čo priaznivo pôsobí na celú školskú klímu a vzťahy medzi žiakmi navzájom i medzi žiakmi a pedagógmi. Chceme, aby sa žiaci v škole cítili bezpečne a mohli sa primerane realizovať. K tomu slúži aj skrinka dôvery umiestnená na školskej chodbe, kde žiaci môžu dávať svoje pripomienky a návrhy na zlepšenie práce školy.

1.11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Požiadavkami na bezpečnosť a hygienu pri práci sa zaoberajú nasledovné dokumenty školy:

- 1. Školský poriadok**
- 2. Pracovný poriadok**
- 3. Prevádzkový poriadok**
- 4. Dokumentácia BOZP a PO**

Škola má autorizovaného bezpečnostného technika, ktorý vykonáva pravidelné školenia zamestnancov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a protipožiarnej ochrane.

V predpísaných intervaloch sa vykonávajú revízie plynových zariadení, elektroinštalácie, bleskozvodov, hasiacich prístrojov a elektrického náradia. Zistené nedostatky sú priebežne odstraňované.

Žiaci sú poučení o bezpečnom správaní sa v škole i mimo nej vždy na začiatku školského roka i na prvej hodine v predmetoch, kde je zvýšené riziko úrazu. Rovnako sú o bezpečnom správaní poučení pred každou školskou akciou ako je výlet, exkurzia, lyžiarsky a plavecký výcvik. Pravidlá bezpečného správania sa žiakov sú v súlade s platnou legislatívou (Vyhláška MŠSR č. 320/2008 Z.z. o základnej škole v znení vyhlášky č.224/2011 Z.z.) a sú zakotvené v *školskom poriadku* (príloha č. 2 tohto dokumentu) a ich dodržiavanie je učiteľmi pravidelne kontrolované.

Súčasťou školského poriadku sú aj práva a povinnosti rodičov a zákonných zástupcov žiakov.

Zamestnanci školy sú pravidelne školení o BOZP v predpísaných termínoch – vstupné a periodické školenia pracovníkov, vedúcich pracovníkov a zástupcov zamestnancov. Vykonávajú sa spoločné previerky pracovísk školy pre oblasť BOZP s určením zistených nedostatkov a návrhom na zlepšenie zisteného stavu. Kontroluje sa plnenie povinností vyplývajúcich z predpisov BOZP. Hodnotia a posudzujú sa riziká v zmysle § 6 odst.1 písm.

f) zákona c. 124/2006 Z.z. s návrhom na OOPP. Spracováva sa dokumentácia BOZP v zmysle platných predpisov. Spracováva sa politika BOZP, plánu realizácie politiky BOZP

v zmysle zákona č. 124/2006 Z.z.. Sústavný dôraz sa kladie na dodržiavanie hygienických noriem, na stravovací a pitný režim. Rešpektuje sa zákaz fajčenia, pitia alkoholu a používanie iných škodlivín v škole a v areáli školy.

2. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

2.1 Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania

ISCED 1

Ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú vzdelávaním naplniť. Na 1. stupni sa vyvážené venuje pozornosť nielen kognitívnym a intelektuálnym aspektom vzdelávania, ale rovnocenne aj sociálnemu a emocionálnemu rozvoju žiakov. Uvedené hľadisko sa premieta do všeobecných cieľov vzdelávania:

- vytvárať u žiakov základy gramotností prostredníctvom rozvíjania kľúčových kompetencií;
- poskytovať každému žiakovi mnohostranné možnosti na vlastné objavovanie a skúmanie najbližšieho sociálneho, prírodného a kultúrneho prostredia;
- viesť žiakov k poznávaniu a postupnému využívaniu svojich individuálnych predpokladov a efektívnych spôsobov vlastného učenia sa;
- rozvíjať kognitívne schopnosti žiakov aktívnym riešením problémov samostatne aj v skupinách a vytvoriť tak u nich základy pre tvorivé a kritické myslenie;
- rozvíjať sociálne kompetencie a podporovať prosociálne správanie žiakov;
- viesť žiakov k zodpovednému aktívnemu prístupu k ochrane a upevňovaniu svojho zdravia;
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

ISCED 2

Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú výchovou a vzdelávaním naplniť.

Vo vzdelávaní na druhom stupni základnej školy je potrebné najmä:

- rozvíjať u žiakov funkčnú gramotnosť^{1 2} a kritické myslenie;

- umožňovať každému žiakovi v rámci výučby nadobúdanie kompetencií vlastnou činnosťou a aktivitami zameranými aj na objavovanie a vytváranie nových významov;
- motivovať žiakov k zodpovednosti a záujmu o vlastné vzdelávacie výsledky prostredníctvom ich aktívneho zapojenia do procesu vzdelávania;
- viesť žiakov k využívaniu efektívnych stratégií učenia sa (učiť sa učiť);
- poskytovať každému žiakovi príležitosť objaviť a rozvinúť svoje schopnosti v súlade s reálnymi možnosťami, aby tak získal podklad pre optimálne rozhodnutie o svojom ďalšom vzdelávaní;
- sprostredkovať dostatok príležitostí na osobnostný rozvoj každého žiaka;
- rozvíjať u žiakov sociálne kompetencie s dôrazom na kultivovanú komunikáciu a spoluprácu;
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

2.2 Vlastné ciele výchovy a vzdelávania

Cieľom našej školy je:

- u žiakov pozitívny vzťah k regiónu a národu, k ich histórii i súčasnosti deti v MŠ pripraviť na bezproblémový vstup do základnej školy,
- v čo najväčšej miere rozvinúť individuálne schopnosti žiakov, podporovať talent, osobnosť a záujmy každého žiaka
- umožniť žiakom získať dostatočné vedomosti a zručnosti a schopnosť aplikovať ich v praxi
- zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy a schopnosti žiakov
- umožniť žiakom na dobrej úrovni ovládať prácu s IKT a ich využitie v ďalšom vzdelávaní a práci s informáciami
- vychovať ľudí morálne vyspelých, zodpovedných, s dobrým vzťahom k sebe, ľuďom i prírode
- formovať u žiakov zdravý životný štýl, ktorý im umožní odolávať rôznym negatívnym javom
- učiť žiakov ako sa učiť a motivovať ich k celoživotnému vzdelávaniu
- rozvíjať schopnosť sebapoznania a sebahodnotenia žiakov
- viesť žiakov k tvorivému mysleniu, kritickému mysleniu, naučiť ich tímovo pracovať, komunikovať a vzájomne sa rešpektovať
- rozvíjať vedomie národnej príslušnosti a vlastenecké cítenie

Cieľom vedenia školy je:

- usilovať sa o podanie projektov národného a podľa možnosti i medzinárodného charakteru v rámci výziev a realizácia schválených projektov,
- skvalitňovať materiálne vybavenie školy a zabezpečiť vhodné priestorové podmienky v škole, zároveň dbať o estetizáciu prostredia,
- podporovať ďalšie vzdelávanie ako súčasť kariérneho rastu v súlade s koordinačným plánom vzdelávania (súčasť i ŠkVP)
- na poradiach prehľbovať právne vedomie, upevňovať hodnotovú orientáciu,
- aktivizovať metodické orgány a činnosť koordinátorov, čoho dôsledkom bude skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu.

2.3 Zameranie školy

V doterajšej školskej praxi sme sa usilovali, aby naši žiaci mali dobré základy všeobecného vzdelania, ovládali na primeranej úrovni jeden cudzí jazyk, prácu s počítačom a vedeli pracovať s informáciami. Učitelia si rozšírili svoje zručnosti v oblasti informačných technológií. Materiálne podmienky pre vyučovanie informatiky sú dobré, pre vyučovanie cudzích jazykov ich treba zlepšiť. Škola má dobré personálne predpoklady pre vyučovanie na 1. stupni všetkých predmetov. Veľkú pozornosť venujeme rozvoju záujmov žiakov i rôznym výchovným aktivitám. Z pohľadu veľkosti sme skôr malá škola rodinného typu, kde poznáme všetky deti a ich individuálne potreby. I napriek našej snahe záujem detí o vzdelávanie stále klesá, najmä na 2. stupni. Jedným z dôvodov je aj predimenzovanosť učiva, čo neumožňuje využívanie inovačných prvkov a experimentovanie. Viaceré testovania žiakov v uplynulom období ukázali, že naši žiaci majú síce dostatok vedomostí, ale nevedia ich prakticky využiť. Mnohí majú problém s porozumením prečítaného textu, komunikáciou, či samostatným vyjadrovaním. Preto primeranú pozornosť treba venovať všeobecnému vzdelávaniu i rozvoju kľúčových kompetencií.

V oblasti správania žiakov sa zameriavame najmä na budovanie dobrých vzťahov v triednych kolektívoch, vedenie detí ku vzájomnému rešpektovaniu sa a vzájomnej úcte. Chceme vychovať slušných ľudí, tvorivých a cieľavedomých, ktorí budú vedieť aktívne riadiť svoj život a ďalej sa vzdelávať.

Vo výchovno-vzdelávacej práci školy sa chceme zamerať hlavne na:

- vytvorenie priaznivého prostredia pre maximálny rozvoj osobnosti dieťaťa jeho talentu, záujmov a pre to, aby každé dieťa bolo v niečom úspešné
- poskytovanie kvalitného vzdelania, ktoré umožní žiakom pokračovať v štúdiu na ďalšom stupni a primerane sa uplatniť v živote
- vytváranie dobrých základov všeobecných vedomostí vo vzájomných súvislostiach, ktoré by vedeli žiaci využiť v praktickom živote
- prácu s informáciami – vyhľadať ich, zaradiť do svojho systému vedomostí, tvorivo samostatne spracovať
- skvalitnenie vyučovania cudzích jazykov so zameraním na komunikáciu a to zlepšením materiálnych podmienok a dosiahnutím 100 % - nej odbornosti vyučovania
- na kvalitné vyučovanie informatickej výchovy a informatiky, pre ktoré máme dobré materiálne i personálne podmienky
- postupnú zmenu výchovno-vyučovacích metód na modernejšie zamerané na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov
- rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov – aby žiaci vedeli čítať s porozumením, pracovať s tabuľkami, grafmi a inými údajmi
- ochranu človeka a prírody a environmentálnu výchovu
- rozvoj komunikácie žiakov – samostatne sa vyjadrovať, diskutovať, prezentovať výsledky svojej práce, ale aj kriticky prijímať názory iných
- výchovu čestných, zodpovedných, tolerantných a samostatných ľudí
- osvojenie zdravého spôsobu života a rozvoj záujmov žiakov ako najlepšej prevencie pred zdraviu škodlivými návykmi
- využívanie regionálnych prvkov vo vyučovaní ako prostriedku vlasteneckej výchovy

Zameranie materskej školy je uvedené v dokumente ŠkVP – „*Veselý zámoček*“ ktorý je prílohou č. 1 tohto dokumentu.

Zameranie školského klubu detí je uvedené v dokumente *Výchovný program – Družináčik*, ktorý je prílohou č. 2 tohto dokumentu.

2.4 Stupeň vzdelania a dĺžka štúdia

STUPNE VZDELANIA		
ISCED 0	MŠ	<i>Predprimárne vzdelávanie nultého stupňa</i>
ISCED 1	ZŠ	<i>Primárne vzdelávanie – dĺžka štúdia 4 roky</i> <i>1. stupeň základnej školy (1.-4.ročník)</i>
ISCED 2	ZŠ	<i>Nižšie sekundárne vzdelanie – dĺžka štúdia 5 rokov</i> <i>2. stupeň základnej školy (5.-9.ročník)</i>

ISCED 0 – absolvovaním predprimárneho vzdelávania získa žiak doklad o získanom vzdelaní - osvedčenie. Absolvent predprimárneho vzdelávania plynule pokračuje v nadväzujúcom stupni primárneho vzdelávania.

ISCED 1 – Primárne vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy, žiak s mentálnym postihnutím absolvovaním posledného ročníka základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou. Absolvent programu primárneho vzdelania plynule pokračuje na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania, výnimočne v nižších ročníkoch gymnázia.

ISCED 2 – Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy alebo úspešným absolvovaním prvého ročníka päťročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole, do ktorého sa prijímajú žiaci z ôsmeho ročníka základnej školy alebo úspešným absolvovaním štvrtého ročníka osemročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole alebo absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni.

2.5 Profil absolventa

2.5.1 Profil absolventa predprimárneho vzdelávania – ISCED 0

Profil absolventa predprimárneho vzdelávania je uvedený v dokumente ŠkVP – „*Veselý zámoček*“, ktorý je prílohou č. 1 tohto dokumentu.

2.5.2 Profil absolventa primárneho vzdelávania ISCED 1

Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania.

Na veku primeranej úrovni disponuje nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami :

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa;
- vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou, v materinskom, štátnom jazyku;
- rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať;
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách;
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií;
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami;
- dokáže aplikovať osvojené prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých;
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností;
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať;
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám;
- má vzťah ku kultúrno-historickému dedičstvu, ľudovým tradíciám a umeniu, s ktorými sa stretáva vo svojom živote;
- dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsoby života;
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

K rozvoju kompetencií prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, rôzne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti.

2.5.3 Profil absolventa primárneho vzdelávania ISCED 2

Profil absolventa sa odvíja od kompetencií, ktoré žiak získal v procese vzdelávania a sebavzdelávania v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania a iných rozvíjajúcich aktivít.

Absolvent nižšieho stredného vzdelávania disponuje nasledujúcimi základnými kompetenciami, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania:

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov;
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou;
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka;
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia;
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život;
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia;
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote;
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine;
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy;
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote;
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti;
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti;
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných;
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte.

Získané kompetencie žiaka menia svoju kvalitu (rozvíjajú sa) v priebehu jeho ďalšieho vzdelávania.

2.6 Pedagogické stratégie

Stratégie vyučovania budeme voliť s ohľadom na cieľ vyučovania, podľa toho aké vedomosti má žiak mať a aké kľúčové kompetencie chceme u neho rozvinúť.

Budeme podporovať najmä samostatné učenie sa žiakov, samostatná činnosť žiakov by mala byť na hodine prevládajúca, čo by malo viesť k uvedomeniu si zodpovednosti za vlastné výsledky. Na začiatku šk. roka min. jednu triednickú hodinu venujeme téme „ako sa učiť“.

Nadalej budeme rozširovať využívanie IKT a didaktickej techniky vo vyučovaní. Práca s edukačnými softvérovými balíkmi umožňuje žiakom názornou a hravou formou získavať nové poznatky a zároveň upevňovať zručnosti v práci s počítačom. Obľúbená forma samostatnej práce u žiakov je tvorba projektových prác, či už individuálne alebo v skupinách. Pri tejto činnosti sa žiaci učia pracovať s informáciami, vyhľadávať ich z rôznych zdrojov, triediť a spracovať. Tiež sa tým rozvíja samostatnosť a estetické cítenie žiakov. Väčší dôraz chceme klásť na prezentáciu výsledkov svojej práce pred spolužiakmi. Komunikačné schopnosti žiakov budeme rozvíjať aj formou besied, diskusií na rôzne témy, prezentácie a obhajoby výstupov. Aby vedeli žiaci využiť získané poznatky pri riešení úloh bude treba zaradiť do vyučovania veľa praktických činností, experimentov a názorných príkladov. Pri uplatňovaní prvkov regionálnej výchovy sa osvedčila spolupráca s rodičmi a miestnou komunitou. V rozvoji personálnych a sociálnych spôsobilostí budeme uplatňovať skupinovú prácu, zážitkové učenie, diskusiu. Podporu individuálnych schopností žiakov chceme realizovať aj zapájaním talentovaných žiakov do súťaží a zvýšenou individuálnou starostlivosťou o žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami. Výchovu k zdravému životnému štýlu budeme rozvíjať širokou ponukou záujmových aktivít, vytváraním pozitívneho vzťahu k telesnému pohybu a zdravej výžive. Čo najviac žiakov zapojíme do lyžiarskeho a plaveckého výcviku. Budeme pokračovať v organizovaní športových dní, exkurzií a pobytov v prírode. Využívaním pestrých foriem a metód vyučovania sa budeme snažiť motivovať žiakov k učeniu a dosahovaniu dobrých výsledkov.

2.6.1 Stratégie smerujúce ku kompetencii - spôsobilosti k učeniu sa

Učiteľ vytvára priaznivé podmienky ku osvojeniu učebných stratégií tak, aby si žiaci uvedomili dôležitosť vzdelávacieho predmetu ako nástroja ďalšieho vzdelávania, ako zdroja ďalšieho osobného rozvoja.

Učiteľ:

- ponúka podnety ku získavaniu informácií a následne aplikácii získaných teoretických poznatkov
- učí žiakov analyzovať rôzne problémové situácie
- podporuje iniciatívu žiakov, ich tvorivosť
- oboznamuje žiakov s možnými postupmi a vedie ich, aby si sami stanovili úlohy a postupy a overili si ich správnosť

- vytvára podmienky k praktickému overovaniu, pozorovaniu
- pracuje spolu so žiakom s chybou, vedie ho k správne mu riešeniu
- učí žiakov pozorovať svoje kroky v učení
- učí žiakov vyjadrovať sa, diskutovať, klásť otázky, hodnotiť, pozorovať, experimentovať
- vedie žiakov k sebahodnoteniu, k hľadaniu pozitívnych výsledkov
- dôsledne rozlišuje proces učenia a hodnotenia
- zaujíma sa, či žiakom vyhovuje jeho spôsob vyučovania
- motivuje žiaka k lepším výsledkom, dáva každému žiakovi najavo očakávanie úspechu
- sleduje úspešnosť jednotlivých žiakov a oceňuje ich pokrok
- umožňuje žiakom vo vhodných prípadoch realizovať vlastné nápady a námety

Žiak:

- číta s porozumením a vyhľadáva informácie
- I. st. - formuluje vlastné závery
- II. st. - získa vedomosti, spracuje ich v podobe predloženej i v podobe získanej, dokáže sformulovať vlastné závery na základe svojich vedomostí
- I. st. - dokáže nájsť chyby, sformuluje ich a odstráni ich
- II. st.- dokáže identifikovať chyby, pomenovať ich a navrhne ich odstránenie, pri dlhodobých úlohách vyhľadáva svoje vlastné spôsoby riešenia
- I. st. - realizuje a predkladá svoje vlastné názory, dokáže samostatne zorganizovať rôzne aktivity, zhodnotí svoju prácu
- II. st.- hodnotí svoje výsledky učenia, dokáže vytvoriť projekt, žiacke portfólio
- v 9. ročníku dokáže vypracovať väčší projekt a odprezentovať ho

2.6.2 Stratégie smerujúce ku kompetencii – spôsobilosti k riešeniu problémov

Učiteľ zabezpečuje vyváženosť medzi riadenými činnosťami a dopredu pripravenou postupnosťou dielčích krokov a činnosťami vyplývajúcich zo spontánneho rozhodovania žiakov, vedie žiakov k tomu, aby dokázali zaujímať stanovisko, hľadať riešenie, vyjadriť a obhájiť svoj názor.

Učiteľ:

- ukazuje žiakom, ako majú formulovať hypotézy a ako majú overovať ich pravdivosť pokusom, omylom, či pozorovaním
- podnecuje žiakov ku tvorivému mysleniu a logickému uvažovaniu
- kladie otvorené otázky, zadáva problémové úlohy a úlohy rozvíjajúce tvorivosť

- využíva všetky vhodné príležitosti k navodeniu objavovania, experimentovania – situácie, kde sa žiaci snažia riešiť praktický, osobný alebo všeobecný problém
- vedie žiakov k vyhľadávaniu informácií – v tlačenej i v elektronickej podobe
- navodzuje modelové situácie i netradičné úlohy testov
- vedie žiakov k využívaniu rôznych zdrojov informácií, k overovaniu ich pravdivosti
- volí stratégie a techniky na rozvíjanie skupinového a kooperatívneho učenia
- pri riešení problémových situácií kladie dôraz na osobný vzťah žiakov k danej úlohe, na ich individualitu
- **Žiak:**
 - rozpoznať schopnosť riešenia
 - schopnosť si nájsť príslušné informácie k riešeniu problém
 - na základe logického uvažovania a svojich znalostí a skúseností riešiť problémy
 - nachádzať vhodné, podobné, odlišné znalosti, využiť získané vedomosti a schopnosti
 - dokázať si overiť správnosť svojho riešenia problému a jeho schopnosť obhájiť ho

2.6.3 Stratégie smerujúce ku kompetencii - spôsobilosti komunikatívnej

Učiteľ zastáva funkciu pomocníka, poradcu, iniciátora učebnej aktivity, ktorý vytvára priaznivé podmienky k rozvoju komunikácie. Vede žiakov k poznatku, že jazyk je bohatý a mnohotvárný prostriedok na odovzdávanie informácie.

- **Učiteľ:**
 - umožňuje žiakovi vyjadriť svoj názor, pocity, zážitky a kladť otázky, prezentovať svoju prácu
 - vedie žiakov k spisovnej výslovnosti, kultivovanému vystupovaniu a jednaniu
 - vedie žiakov k súvislému prejavu a ku vzájomnej komunikácii žiakov
 - kladie dôraz na tímovú prácu a kooperatívne učenie
 - umožňuje žiakovi prístup k rôznym druhom informačných a komunikačných technológií a k obrazovým materiálom
 - vedie žiakov k tomu, aby porozumeli rôznym druhom primerane náročným textom,
 - vedeli sa orientovať v textoch, výstižne a samostatne reprodukovali hlavné myšlienky
 - učí žiakov porozumieť záznamom, mapám, tabuľkám, grafom, štatistickým údajom,
 - ustáleným značkám a skratkám.

Žiak:

- využívať komunikačné prostriedky pre účinnú komunikáciu s okolím
- rešpektuje základné komunikačné pravidlá
- číta s porozumením, rozumie rôznym typom národov
- rozhoduje sa zodpovedne podľa danej situácie, poskytuje podľa svojich možností účinnú pomoc a správa sa zodpovedne v krízových situáciách i v situáciách ohrozujúce život a zdravie človeka

2.6.4 Stratégie smerujúce ku kompetencii- spôsobilosti sociálnej a personálnej

Učiteľ zastáva funkciu pomocníka, poradcu, iniciátora aktivít, ktorý vytvára priaznivé podmienky na rozvoj komunikácie a kooperácie medzi žiakmi tak, aby viedla žiakov k vzájomnej pomoci, ohľaduplnosti a tolerancie, ku chápaniu potrieb a stanovísk druhého človeka.

Učiteľ:

- vedie žiakov k plánovaniu a využívaniu svojich životných skúseností
- dbá na to, aby sa na tvorbe pravidiel v triede podieľali sami žiaci
- dôsledne dbá na dodržiavanie spoločne dohodnutých pravidiel správania (práva, povinnosti, sankcie)
- vytvára také situácie, kde si žiaci pomáhajú, vzájomne sa hodnotia, prezentujú výsledky svojej práce a vymieňajú si skúsenosti
- predkladá rôzne varianty a umožňuje žiakom navrhovať rôzne spôsoby riešení úloh
- do vyučovania zahŕňa projekty a projektové dni
- vyučovanie orientuje na konkrétne prípady z každodenného života, využíva zážitkové vyučovanie, využíva hry a modelové situácie
- podnecuje žiakov, aby diskutovali, rozumeli druhým, dokázali počúvať, vhodne reagovať a poučiť sa od druhých

Žiak:

- získava komunikačné zručnosti a využíva ich k vytváraniu medziľudských vzťahov
- rozvíja schopnosti spolupracovať, rešpektovať prácu vlastnú aj druhých, strieda rolu rozprávajúceho i poslucháča a zdvorilo vystupuje
- správa sa ohľaduplne a s úctou k vyučujúcemu a ostatným spolužiakom
- podieľa sa na vytváraní pravidiel práce v tíme a účinne spolupracuje
- prijíma zodpovednosť za svoju prácu i za prácu celej skupiny
- v prípade potreby poskytne pomoc aj tomu, kto o ňu požiada
- dodržiava dohodnuté termíny pre odovzdanie prác

2.6.5 Stratégie smerujúce ku kompetencii – občianskej spôsobilosti

Učiteľ zastáva funkciu pomocníka, radcu, iniciátora učebnej aktivity a vytvára priaznivé podmienky, aby sa komunikácia a kooperácia medzi žiakmi uskutočňovala na základe dopredu dohodnutých pravidiel a noriem spoločenského správania.

Učiteľ:

- podporuje pozitívne prejavy správania a jednania
- pripravuje žiakov na to, aby sa prejavovali ako slobodné a zodpovedné osobnosti, dokázali uplatniť svoje práva a plnili si svoje povinnosti
- vedie žiakov k tolerancii individuálnych odlišností
- umožňuje žiakom, aby vzájomne hovorili o svojich pocitoch a názoroch
- vyžaduje od žiakov spolupodieľanie sa na vytváraní pravidiel vlastnej triedy
- vedie žiakov k odmietaniu násilia
- na konkrétnych modelových príkladoch demonštruje pozitívne a negatívne prejavy správania sa ľudí
- usporadúva školské súťaže – športové, kultúrne , umožňuje stretnutie žiakov s inými, z iných škôl
- zoznamuje žiakov s kultúrnym dedičstvom, s tradíciami – s ich významom
- do vyučovania zaraďuje prvky multikultúrnej výchovy
- organizuje besedy na témy: ochrana zdravia, význam zdravého životného štýlu
- nacvičuje so žiakmi správne reakcie a správanie sa v krízových situáciách
- vedie žiakov ku chápaniu ekologických súvislostí
-

Žiak:

- váži si seba i vnútorné hodnoty iných ľudí
- chápe a dodržiava základné spoločenské normy správania sa
- pozoruje a citlivo vníma prírodu, ctí jej zákony, uvedomuje si svoju špecifickosť,
- ľudskú zodpovednosť pramenitú z ľudského rozumu
- váži si národnú a kultúrnu tradíciu svojho národa a rešpektuje národnú a kultúrnu tradíciu iných národov
- rozhoduje sa zodpovedne podľa danej situácie, poskytne podľa svojich možností pomoc
- správa sa zodpovedne v krízových situáciách aj v situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka

2.6.6 Stratégie smerujúce ku kompetencii- spôsobilosti pracovnej

Učiteľ zastáva funkciu pomocníka, poradcu, organizátora činností, pri ktorých žiaci získavajú informácie z rôznych zdrojov (noviny, časopisy, internet, odborná literatúra...), naučí sa plánovať a organizovať svoje pracovné činnosti.

Učiteľ:

- vytvára pre žiakov rôzne pracovné podmienky, vedie žiakov ku plánovaniu postupov a úloh
- pomáha žiakom poznávať a rozvíjať schopnosti i reálne možnosti a uplatňovať ich spolu s osvojenými vedomosťami a zručnosťami pri rozhodovaní vo vlastnej životnej a profesijnej orientácie
- vedie žiakov ku správny spôsobom používania pomôcok, nástrojov, materiálov, pripravuje pre žiakov rôzne situácie
- dôsledne vyžaduje dodržiavanie pravidiel a vedie žiakov k zodpovednosti za svoje jednanie a ku ochrane kultúrnych a spoločenských hodnôt
- systematicky vedie žiakov k profesijnej orientácii, umožňuje žiakom spoznávať rôzne profesie , úzkou spoluprácou s úradom práce a s odbornými učilišťami žiakom uľahčovať výber povolania a ďalšieho štúdia
- realizuje profesijne zamerané exkurzie
- umožňuje, akceptuje diferencované výkony – podľa individuálnych schopností
- vyžaduje od žiakov dodržiavanie pracovných postupov a zodpovedajúcich pracovných nástrojov
- vyžaduje dôsledné dodržiavanie zásad bezpečnosti práce, ochrany zdravia, hygieny práce, ochrany životného prostredia a spoločenských hodnôt
- učí žiakov ekonomicky myslieť – potrebné pre bežný život
- kladne motivuje k pracovnej výdrži, koncentrácii na pracovný výkon a jeho dokončenie
- zapája žiakov do školských projektov, prezentuje výrobky žiakov

Žiak:

- rozvíja svoje pracovné vedomosti, návyky a schopnosti
- používa bezpečné a účinné materiály a vybavenie, dodržiava vymezené pravidlá
- využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoja
- rešpektuje bezpečnosť a hygienu pri práci

- prispôsobuje pracovné postupy k pracovným podmienkam
- uvedomuje si výsledok pri porušovaných daných pravidiel na výsledok práce (svoju, prípadne celej skupiny)
- uplatňuje získané vedomosti a schopnosti v praxi a orientuje sa pri výbere budúceho povolania

2.7 Metódy a organizačné formy

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu učiva, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov, vekové a iné osobitosti žiakov a materiálne vybavenie.

Motivačné metódy – slúžia na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť:

- *motivačné rozprávanie* (citové približovanie obsahu učenia),
- *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
- *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností:

- *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
- *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva),
 - *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie),
- *beseda* (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom),
- *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín),
- *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov),
- *manipulácia s predmetmi* (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra),
- *inštruktáž* (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu).

Problémové metódy:

- *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení)
- *projektová metóda* (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Praktické aktivity (samostatná činnosť na základe inštruktáže) – pozorovanie dostupných procesov na podporu chápania vzájomných vzťahov a ich významu.

Prácu s knihou a textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií),

Samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Aktivizujúce metódy:

- *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému)
- *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov),
- *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie),
- *didaktické hry* (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti),
- *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. *metódy opakovania a precvičovania*, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Z organizačných foriem sa najčastejšie uplatňuje *vyučovacia hodina* (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu). *Terénne pozorovania, praktické aktivity a exkurziu* volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností. Podporujeme výučbu pomocou didaktickej techniky, IKT, prednášok, diskusií, individuálnych a tímových projektov, dlhodobých samostatných prác, prezentácií, praktickej výučby.

Na vyučovaní striedame rôzne formy práce: individuálne, hromadné, skupinové vyučovanie, práca v tíme, praktické aktivity a cvičenia, terénne pozorovania, exkurzie, vychádzky, prednášky, besedy, kurzy.

Uplatňujeme tiež:

- pamäťové učenie – získanie určitého množstva vedomostí
- skupinové vyučovanie – vzájomná pomoc
- projektové vyučovanie – nutnosť spolupráce
- seminárne práce – vyhľadávanie informácií a ich spracovanie
- laboratórne práce – pokusy a experimenty
- exkurzie – overenie získaných vedomostí v praxi

- športové súťaže – morálno-vôľové vlastnosti
- predmetové súťaže – overenie si vedomostí
- besedy – získavanie nových poznatkov
- žiacky parlament – spolupráca a zodpovednosť za kolektív
- školský časopis – spolupráca v tíme, prezentácia školy pre verejnosť.

2.8 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

2.8.1 Vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

(žiaci s vývinovými poruchami učenia)

Vzdelávanie týchto žiakov predovšetkým s dyslexiou, dysgrafiou a dysortografiou prebieha v našej škole formou individuálnou a systematickou, nielen v bežnej triede, ale hlavne v starostlivosti špeciálneho pedagóga – jednu až dve hodiny týždenne. Žiaci, u ktorých sa prejavujú príznaky niektorej z porúch učenia, posielame so súhlasom rodičov na vyšetrenie do pedagogicko-psychologickej poradne. Na základe vyšetrení a doporučení poradní sú tieto deti zaradované do reedukačnej starostlivosti. Školský špeciálny pedagóg poskytuje týmto deťom a ich rodičom aj špeciálno-pedagogický servis.

Učiteľ pristupuje k týmto deťom individuálne, venuje im zvýšenú pozornosť, pomáha s pochopením zadaných úloh i s ich riešením, rešpektuje pomalšie pracovné tempo. Pri hodnotení a klasifikácii sa postupuje podľa platných metodických pokynov a prejavuje sa určitá tolerancia – vždy s ohľadom na druh a mieru postihnutia.

2.8.2 Vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

(poruchy správania)

Jedná sa o žiakov hyperaktívnych s poruchou pozornosti , ktorá ovplyvňuje učebné výsledky, správanie a sociálne vzťahy . Žiaci nerešpektujú niektoré normy spoločenského správania, sú neprispôsobiví, impulzívni a ľahko unaviteľní.

Na doporučenie pedagogicko-psychologickej poradne sa budú žiaci vzdelávať podľa vypracovaného individuálneho výchovno-vzdelávacieho plánu. Bude nutné klásť zvýšený dôraz na samotné rozhodovanie, kritické myslenie, jednanie bez podliehania manipuláciám a výchovu k práci a k spolupráci.

Učiteľ musí so žiakmi určiť presné pravidlá správania a spôsob komunikácie v triede i mimo vyučovania s týmto žiakom.

3 Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

3.1 Vzdelávacie oblasti

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov, a tým aj kooperáciu v rámci jednotlivých predmetov.

3.1.1. Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia tvoria vyučovacie predmety zahrnuté do troch skupín, a to **vyučovacie jazyky, druhý jazyk (slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra, jazyk národnostnej menšiny a literatúra) a cudzie jazyky**.

Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikačných kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote, podporuje otvorenejší prístup k ľuďom, umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvára podmienky na spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov a druhého jazyka je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením.

Podstatou oblasti je súhrn predmetových kompetencií, ktoré umožňujú výrazne posilniť komunikačno-zážitkový model vyučovania, a naopak oslabujú tendenciu obsiahnuť školskú podobu vedných disciplín.

3.1.2. Matematika a práca s informáciami

Matematika na 1. stupni základnej školy rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách, pripravuje ich na

samostatné získavanie a aplikáciu poznatkov. Na veku primeranej úrovni rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov umožní všetkým žiakom na 1. stupni získať základy digitálnej gramotnosti. Cieľom je zoznámiť sa s používaním počítača a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií primeraných veku žiaci získajú základné zručnosti v používaní počítača. Využitím vhodných tém z ostatných predmetov sa zoznámia s možnosťami kreslenia, tréningu počítania, písania a ďalšími najtypickejšími druhmi aplikácií.

Vzdelávacia oblasť Matematika a práca s informáciami, ktorú tvoria vyučovacie predmety **matematika** a **informatika**, je v rámci nižšieho stredného vzdelávania založená predovšetkým na aktívnych činnostiach (práca s objektmi, aplikácia poznatkov v reálnych situáciách). Poskytuje vedomosti a zručnosti potrebné v praktickom živote a umožňuje tak získavať matematickú gramotnosť.

Rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Učí tvoriť hypotézy a tvrdenia podložiť argumentmi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Rozvíja schopnosť žiakov používať prostriedky IKT k vyhľadávaniu, spracúvaniu a uloženiu informácií.

3.1.3. Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda v rámci primárneho vzdelávania obsahuje problematiku spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojím činnostným a bádateľským charakterom výučby umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote.

Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplývajúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí,

zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale najmä prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov.

Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom prírodovedy, ale aj prvouky prostredníctvom jej prírodovednej časti.

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda v rámci nižšieho stredného vzdelávania sa prioritne zameriava na rozvíjanie prírodovednej gramotnosti, ktorá je súčasťou základného vzdelania. Hlavným cieľom vzdelávania v oblasti prírodných vied je hlbšie pochopenie prírodných procesov, k čomu sa dospeje prostredníctvom cielených žiackych činností, v ktorých dominujú bádateľské aktivity. Pre všetky prírodovedné predmety je spoločným cieľom a úlohou budovanie spôsobilostí pre vedeckú prácu, a to najmä spôsobilosti pozorovania, vnímania časových a priestorových vzťahov medzi objektmi a javmi, klasifikácie, merania a predvídania.

Dôležité je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote a porozumenie ich podstate, čo si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu medzi predmetmi **fyzika, chémia, biológia, geografia**, ale aj matematika. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva.

3.1.4. Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť v rámci primárneho vzdelávania obsahuje problematiku spojenú s postupným utváraním predstáv o priestore (bezprostredné miesto života) a čase (ročné obdobie, historické obdobie). Žiaci sa oboznamujú so spoločenským prostredím. Všímajú si svoje okolie, ľudí, kultúru, históriu, a to všetko vo vzájomných väzbách. Vytvára sa v nich záujem o krásy prírody, aj ľudské diela v blízkom či vzdialenejšom okolí. V tomto veku sú žiaci prirodzene zvedaví, hľadajú príčiny fungovania spoločnosti. Postupné oboznamovanie sa so spoločenskými javmi sa realizuje spôsobom, ktorý u žiakov rozvíja aj procesúalnu stránku objavovania a skúmania. Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, pochopil ich a snažil sa ich vysvetliť.

Výučba je postavená na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie problémov na základe osobných skúseností žiakov a úrovne ich kognitívnych schopností. Vzdelávacie činnosti sú zamerané na podnecovanie zvedavosti a skúmanie javov v bezprostrednom okolí žiaka. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom nielen vlastivedy, ale aj prvouky (spoločenskovedná časť). Vytvorenie spoločného predmetu, spájajúceho prírodovednú a spoločenskovednú zložku, však podporuje také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch vzdelávacích oblastiach.

Vzdelávaciu oblasť Človek a spoločnosť v rámci nižšieho stredného vzdelávania tvoria učebné predmety **dejepis**, **geografia** s jej **humánnou zložkou** a **občianska náuka** spolu s príslušnými témami, ktoré sú prítomné aj v iných vzdelávacích oblastiach. Cieľom tejto vzdelávacej oblasti je zoznámiť žiakov s vývojom ľudskej spoločnosti, s najvýznamnejšími spoločenskými javmi a procesmi, ktoré sa premietajú do každodenného života a vnímať svet integrujúco vo vzájomnom vzťahu medzi človekom a spoločnosťou v danom geografickom priestore. Poznanie minulosti svojho národa, ako aj národov Európy a sveta, oboznámenie sa so zemepisnými charakteristikami svojej vlasti a regiónov sveta a utváranie pozitívnych občianskych postojov je predpokladom získania občianskych kompetencií, ktoré patria ku kľúčovým vo vzdelávaní. Žiaci cez poznanie najbližšieho prostredia (rodina, škola), ktorého sú súčasťou, získavajú funkčné znalosti a spôsobilosti o svojom najbližšom spoločenskom prostredí, o miestnej obci, regióne i o ostatných regiónoch Slovenska. Žiaci sú vedení k pochopeniu vlastného miesta a úlohy v spoločnosti, ako aj k tomu, aby svojimi postojmi a konaním prejavovali občiansku aktivitu, zodpovednosť k sebe, svojim blízkym a krajine, v ktorej žijú.

Vzdelávacia oblasť otvára priestor na kultivovanie individuálnych a spoločenských kompetencií. Učí vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, ponúka argumenty, inšpiruje k tvorivému riešeniu otázok a prispieva ku kritickému mysleniu žiakov. Súčasne rozvíja a upevňuje vedomie príslušnosti k európskemu civilizačnému a kultúrnemu prostrediu. Centrálnou kategóriou vzdelávacej oblasti je rozvíjanie, korigovanie a kultivovanie historického vedomia žiakov z potrieb prítomnosti, k čomu prispievajú všetky tri vyučovacie predmety, ktoré ju vytvárajú. Aj preto kľúčovú úlohu zohrávajú medzipredmetové vzťahy, ktoré treba kontinuálne metodicky aplikovať v podobe prierezových modelov vo výučbe jednotlivých predmetov.

3.1.5. Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zároveň podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život, pre vytváranie harmonických a stabilných vzťahov v rôznych sociálnych skupinách - v rodine, na pracovisku, v spoločnosti.

Obsah vzdelávacej oblasti sa realizuje v povinne voliteľných učebných predmetoch etická výchova a náboženská výchova/náboženstvo.

Predmet **etická výchova** sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Zvlášť dôležité je rozvíjať sebaúctu a úctu k iným, interpersonálne sociálne zručnosti a zvyšovať odolnosť žiakov voči negatívnym sociálno-patologickým či amorálnym vplyvom.

Základným cieľom predmetu **náboženská výchova/náboženstvo** je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet napomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiám a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

3.1.6. Človek a svet práce

V primárnom vzdelávaní vzdelávacia oblasť obsahuje návrhy pracovných činností a pracovných postupov, ktorými sú žiaci vedení k získaniu základných zručností z rôznych oblastí ľudskej práce.

Do vzdelávacej oblastí patrí vyučovací predmet pracovné vyučovanie, ktorý sa zameriava na vytváranie praktických pracovných návykov žiakov, čím sa dopĺňa ich základné vzdelanie. Žiaci sa tak stretávajú s dôležitou zložkou nevyhnutnou pre uplatnenie sa človeka v reálnom živote a na trhu práce. Spoznávajú a využívajú technické materiály, konštruujú, spoznávajú základy stravovania a prípravy jedál, ľudové tradície a remeslá, povolania a získavajú prvé skúsenosti zo sveta práce.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce v rámci nižšieho stredného vzdelávania zahŕňa návrhy širokého spektra pracovných činností a technológií, ktorými sú žiaci vedení k získaniu psychomotorických zručností a poznatkov z rôznych oblastí reálneho života a sveta práce.

Predmet **technika** je zameraný na zložitejšie pracovné činnosti a technológie, na samostatnú a tímovú prácu žiakov. Žiaci sú vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach. Spoznávajú trh práce aj z hľadiska ich budúcej profesijnej orientácie. Prichádzajú do priameho kontaktu s technikou v jej rozmanitých podobách a v širších súvislostiach. Predmet poskytuje žiakovi priestor a príležitosť na primeraný rozvoj ich tvorivého technického myslenia. Obsah je zameraný na budovanie vzťahu žiakov k technike, k jej bezpečnému používaniu a k bezpečnej práci s technikou. Žiaci spoznávajú reálne podmienky trhu práce, moderné stroje a zariadenia, funkciu základných bytových inštalácií. Sú vedení ku konštruovaniu a zhotovovaniu primeraných výrobkov a k poznaniu základných

technických materiálov a technológií. Podľa svojich podmienok (materiálno-technických a personálno-odborných) škola môže v predmete technika vyučovať tematický celok *ekonomika domácnosti*, ktorý obsahuje témy: *plánovanie a vedenie domácnosti, svet práce, domáce práce a údržba domácnosti, ručné práce, rodinná príprava, pestovateľské práce a chovateľstvo*. Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce tak vhodne dopĺňa sústavu vzdelávacích oblastí o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v reálnom živote a v spoločnosti.

3.1.7. Umenie a kultúra

Obsah vzdelávacej oblasti v rámci nižšieho stredného vzdelávania je realizovaný prostredníctvom predmetov výtvarná výchova a hudobná výchova. Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vybraných médií vizuálneho, dramatického, hudobného umenia a písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Obsah vzdelávacej oblasti tak prispieva k formovaniu vizuálnej, mediálnej, sluchovej, jazykovej a pohybovej gramotnosti a tvorivosti žiaka. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa a krajiny, čím sa rozvíja vedomie kultúrnej identity. Formujú sa multikulturálne a komunikačné kompetencie. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít sú pre žiakov vytvorené príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor na jeho sebarealizáciu. V tvorivých, umeleckých alebo hudobných činnostiach majú žiaci možnosť vyjadrovať svoje predstavy, a to vyjadrovacími formami (jazykom) jednotlivých umení.

V primárnom vzdelávaní je cieľom kontinuálne rozvíjať vrodené a prirodzené predpoklady žiakov a pozitívne stimulovať sklony k hravosti a spontánnosti. Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom vyučovacích predmetov výtvarná a hudobná výchova. Výtvarná výchova vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s nástrojmi a materiálmi. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít žiak získava príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor pre vlastnú sebarealizáciu. Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

Výtvarná výchova vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s vyjadrovacími prostriedkami vizuálnych umení. V tvorivom procese dochádza ku kvalitatívnej zmene, detskú spontánnosť postupne nahrádza dospelý ekvivalent - duchovná otvorenosť spojená s pribúdaním vedomej operatívnosti a názorovej samostatnosti.

Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

3.1.8 Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť poskytuje v primárnom vzdelávaní žiakom priestor na pohybové vyjadrenie sa a osvojenie si základných pohybových zručností, využitelných v pohybových aktivitách vo voľnom čase. Oblasť sa zameriava na základné informácie súvisiace so zdravým spôsobom života, starostlivosťou o svoje zdravie a pohybovou aktivitou. Realizuje sa vyučovacím predmetom telesná a športová výchova, ktorého najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako k nevyhnutnému základu zdravého životného štýlu.

Telesná a športová výchova využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje motorický vývin žiakov. Dôraz sa kladie na individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní obsahu, ako i pri hodnotení žiakov. Dôležité je motivovať žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri rešpektovaní vlastných individuálnych predpokladov.

Vzdelávacia oblasť poskytuje v primárnom vzdelávaní žiakom priestor na pohybové vyjadrenie sa a osvojenie si základných pohybových zručností, využitelných v pohybových aktivitách vo voľnom čase. Oblasť sa zameriava na základné informácie súvisiace so zdravým spôsobom života, starostlivosťou o svoje zdravie a pohybovou aktivitou. Realizuje sa vyučovacím predmetom telesná a športová výchova, ktorého najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako k nevyhnutnému základu zdravého životného štýlu.

Telesná a športová výchova využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje motorický vývin žiakov. Dôraz sa kladie na individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní obsahu, ako i pri hodnotení žiakov. Dôležité je motivovať žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri rešpektovaní vlastných individuálnych predpokladov.

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb v rámci nižšieho stredného vzdelávania vytvára priestor pre uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je pohyb. Oblasť sa zameriava na základné informácie, súvisiace so zdravým spôsobom života a pohybovou aktivitou. Realizuje sa učebným predmetom **telesná a športová výchova**, ktorej najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu. Telesná a športová výchova spája vedomosti, návyky a zručnosti osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti spojené so zdravím, zdravým životným štýlom, pohybovou a športovou aktivitou využitelnými nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti.

Žiaci si vytvoria predstavu o význame pohybovej a športovej aktivity pri upevňovaní aktívneho zdravia a spoznajú účinok vykonávaných cvičení na organizmus.

Pri realizovaní obsahu telesnej a športovej výchovy je dôležité rešpektovať individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní cvičení, ako aj pri hodnotení žiakov. Významnou súčasťou je motivácia žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri akceptovaní ich vlastných predpokladov.

3.2 Prierezové témy

Rýchlo sa meniaci realita súčasnej globalizovanej spoločnosti s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dianím v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne prierezové témy môžu tvoriť samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných (disponibilných) hodín. Obidve formy sa môžu aj ľubovoľne kombinovať. Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami.

V rámci primárneho a nižšieho stredného vzdelávania majú prierezový charakter tieto témy:

PRIEREZOVÁ TÉMA	
Primárne vzdelávania	Nižšie stredné vzdelávanie
Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)	
Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR)	
Environmentálna výchova (ENV)	
Mediálna výchova (MEV)	
Multikultúrna výchova (MUV)	
Ochrana života a zdravia (OŽZ)	

3.2.1 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** sa prelína celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich

osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom aktuálnom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy, dobrým vzťahom medzi žiakmi a medzi učiteľmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Realizácia v podmienkach našej školy:

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmetoch náboženská výchova a občianska náuka. Témy sa realizujú prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód. Počas školského roku sa uskutočňuje viacero celodenných cvičení so psychológom z centra psychologického poradenstva a prevencie, ktoré na podnet pedagógov školy riešia aktuálne osobnostné a sociálne problémy v danej triede.

Spolupráca výchovnej poradkyne s triednymi učiteľmi a následne so psychológmi a so špeciálnym pedagógom je na veľmi dobrej úrovni. Problematická adaptácia žiaka v kolektíve triedy, zlá sociálna situácia v triede, ktorá môže prerásť do

konfliktov, je monitorovaná a rieši sa okamžite a preventívne. Vytvára sa tak priestor pre osobnostný a sociálny rozvoj každého žiaka na škole.

V podmienkach našej školy sa snažíme problémové situácie riešiť ihneď s rodičmi, snažíme sa o nulovú toleranciu pre vznik prípadného šikanovania. Možnosti pre rozvoj osobnostného a sociálneho rozvoja žiakov sa vytvárajú aj prostredníctvom prierezovej témy ochrana života a zdravia.

Okrem toho organizujeme aktivity: ku Dňu mlieka, Dňu boja proti AIDS, Dňu narcisov, Dňu boja proti rasizmu, Dňu detí a pod. Realizujeme karneval, Vianočnú akadémiu, Noc v škole, Konverzačný týždeň s americkým lektorom a rôzne kultúrne vystúpenia. Taktiež realizujeme besedy s pracovníkmi Polície, Oravskej knižnice, CPPP a P (prevencia proti sociálno – patologickým javom – šikanovanie, agresivita, návykové látky, drogy).

3.2.2 Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov je príprava na zodpovedné partnerské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii témy je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva;
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Realizácia v podmienkach našej školy:

Obsah výchovy k manželstvu a rodičovstvu v primárnom vzdelávaní sa prezentuje v rámci vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia cez predmet slovenský jazyk a literatúra, vo vzdelávacej oblasti Príroda a spoločnosť cez predmety prírodoveda a vlastiveda a v oblasti Človek a hodnoty cez predmety náboženská výchova, avšak kľúčové postavenie má spoločenskovedné učivo vlastivedy a prírodovedy – tematické celky v 1. a 2. ročníku ZŠ a nadväzne prírodoveda tematický celok Človek v 3.roč. ZŠ a Človek a jeho životné prostredie vo 4. ročníku.

V programe nižšieho sekundárneho vzdelávania je ťažisko vyučovania výchovy k manželstvu a rodičovstvu vo vzdelávacej oblasti človek a hodnoty prostredníctvom predmetov náboženská výchova. Učiteľ náboženskej výchovy dôsledne realizuje výchovu k manželstvu a rodičovstvu v súlade so ŠVP.

Biologický aspekt výchovy k manželstvu a rodičovstvu sa realizuje vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda v predmete biológia a spoločensko-občiansky aspekt v oblasti Človek a spoločnosť cez predmet občianska náuka. Pri vhodných témach sa aplikuje aj v iných učebných predmetoch ako napr. slovenský jazyk a literatúra (oblasť Jazyk a komunikácia), či telesná výchova (oblasť Zdravie a pohyb). Výchova k manželstvu a rodičovstvu je ucelený systém výchovy a vzdelávania žiakov, preto sa dá pri relevantných témach aplikovať aj v ostatných učebných predmetoch.

Okrem toho sa zapájame do programu Čas premien (program o dospievaní), organizujeme besedy na tému dospievania a medzilľudských vzťahov, pripravujeme kultúrne vystúpenia pre rodičov a starých rodičov.

3.2.3 Environmentálna výchova

Environmentálna výchova umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia dôležitého pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia, kde sú prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;

- rozpoznal hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznal hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľal sa aktívne na zveľad'ovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.
- rešpektoval základné pravidlá pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí;
- poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...);
- získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach;
- rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu;
- šetrne sa správal k prírodným zdrojom;
- aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia.

Realizácia v podmienkach našej školy:

Organizačne sa prierezová téma začleňuje hlavne do prírodovedy, do vlastivedy, do biológie, do geografie, do slovenského jazyka, anglického jazyka, do chémie, do fyziky, do náboženskej výchovy, do občianskej výchovy a do ďalších predmetov v primárnom aj nižšom sekundárnom vzdelávaní prostredníctvom jednotlivých tém, alebo projektov.

V podmienkach našej školy sú pre túto prierezovú tému veľmi dobré podmienky. Využíva sa areál školy, pekné prírodné prostredie v ktorom sa škola aj obec nachádza. Sme zapojení do projektu Modrá stužka.

Je potrebné aj naďalej nadviazať na úspešné environmentálne akcie ako prezentácie žiakov na Deň Zeme, Deň vody, Deň životného prostredia, v spolupráci s obecným úradom v Oravskom Podzámku organizujeme čistenie okolia školy a obce, zber odpadového materiálu a druhotných surovín – papier, železo. Na škole tiež realizujeme separovaný zber.

3.2.4 Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí a mladých ľudí. Médiá sú integrálnou súčasťou každodenného života žiakov, pričom výrazne ovplyvňujú ich správanie, utváranie hodnôt a životný štýl. Hlavným cieľom prierezovej témy Mediálna výchova je rozvoj (postupné zvyšovanie úrovne) mediálnej gramotnosti žiakov - schopnosti kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov a zmysluplne využívať médiá. Na 2. stupni základnej školy je dôležité, aby sa žiaci na veku primeranej úrovni postupne dokázali orientovať v mediálnom svete a osvojili si stratégie bezpečného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií. Dôraz sa kladie na rozvíjanie kritického myslenia; vhodnou metódou je spoločné skúmanie, analyzovanie a samostatné premýšľanie, pričom sa vychádza z konkrétnej reality žiakov v triede.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplne;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- získal kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznal mediálne spracovanú realitu;
- osvojil si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov.

Realizácia v podmienkach našej školy:

Prierezová téma sa uplatňuje takmer vo všetkých predmetoch, hlavne v slovenskom jazyku, v anglickom jazyku ale i v biológii, v geografii a v iných predmetoch.

V podmienkach našej školy sa snažíme zvýšený dôraz klásť na optimálne využívanie odborných učebníc informatiky. Je potrebné kontrolovať a usmerňovať žiakov v prístupe na internet, naučiť ich optimálne využívať veľké množstvo dostupných informácií. Žiaci pracujú s detskými časopismi a tvoria aj vlastný školský časopis „Podzámček“.

3.2.5 Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa

prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa žiaci naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a s ich príslušníkmi dokážu konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii tejto témy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich, akceptovať ich a tiež rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

Realizácia v podmienkach našej školy:

Multikultúrna výchova sa prirodzene začleňuje do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy sa však začleňujú pomocou vhodných príkladov aj do prírodovedných predmetov či pri výučbe slovenského jazyka a anglického jazyka, ale i vo vyučovaní hudobnej výchovy a výtvarnej výchovy.

Okrem toho pre žiakov organizujeme rôzne prezentácie, výchovné koncerty, školské rozhlasové relácie, exkurzie, zapájame sa do výtvarných súťaží, pripravujeme aktivity ku Dňu Európskej únie, a pripomíname si tiež Deň Unicefu.

3.2.6 Ochrana života a zdravia

Zámerom prierezovej témy **Ochrana života a zdravia** je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Na 1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania - didaktických hier. Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

Prierezová téma **Ochrana života a zdravia** sa na druhom stupni realizuje v rámci vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, biológia, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania - účelových cvičení. Účelové cvičenia sa realizujú 2 razy do roka v trvaní 5 hodín, spravidla na jeseň a jar.

Zámerom tejto prierezovej témy je nasmerovať žiakov k ochrane svojho zdravia a života a tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. **Ochrana života a zdravia** integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídaných situáciách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel poskytnúť predlekársku prvú pomoc;
- mal možnosť cieľavedome rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách;
- orientoval sa pri pohybe a pobyte v prírode.

Realizácia v podmienkach našej školy:

Organizujeme besedy s pracovníkmi RÚVZ, Polície, výstavy ovocia a zeleniny, odoberáme „Školské ovocie“, pripomíname si Deň zdravej výživy (žiaci robia ovocné šaláty), Deň vody, Medzinárodný deň mlieka, Týždeň boja proti drogám, zapájame sa do športových súťaží napr. futbal, vybíjaná, floorball a pod., organizujeme plavecký výcvik v ročníkoch 3. - 4., rôzne športové podujatia na škole a krúžky, Didaktické hry v prírode – primárne vzdelávanie, Účelové cvičenie – nižšie sekundárne vzdelávanie.

3.2.7 Regionálna výchova a ľudová kultúra

S prierezovou témou Multikultúrna výchova úzko súvisí regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra, ktorá sa vo svojom obsahu ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie tradícií je základom kultúrnej identity. Spoznávaním svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva sa prispieva u žiakov k formovaniu ich historického vedomia. Vhodnými formami na uplatnenie týchto tém sú projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra sa môže realizovať ako súčasť učebných predmetov - výtvarná výchova, hudobná výchova a etická výchova, dejepis a geografia alebo prostredníctvom voliteľných predmetov, ako napr. regionálna výchova, regionálny dejepis a podobne.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

Realizácia v podmienkach našej školy:

V spolupráci s Oravskou galériou organizujeme exkurzie na Oravský hrad s rôznym zameraním podľa ročných období.. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby žiaci v rámci regionálnej výchovy poznali históriu a kultúru vlastnej obce, vedeli funkčne využívať historické a regionálne fakty zapracované do troch tematických celkov .

Zameriavame sa na obce, v ktorej žijú naši žiaci, na Oravu. Žiaci si osvojujú pojmy ako sú rodáci, pamätné miesta, história, povesti, piesne, šport a kultúra, osobnosti, príroda: význam ochrany prírody, lesa, vody, rastlín a živočíchov.

Žiaci spoznávajú prírodné krásy a zaujímavosti Slovenska, povestami opradené mestá , obce, oblasti a pohoria, zvyky a tradície.

Prierezovú tému nenásilnou formou začleňujeme vo vyučovaní do viacerých predmetov, prostredníctvom ich obsahov ale aj formou projektov, exkurzií, vychádzok. Vhodnými sa javia najmä predmety výtvarná, hudobná, literárna, občianska, náboženská výchova, pracovné vyučovanie, prírodoveda, vlastiveda ,geografia, biológia a dejepis.

3.2.8 Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom **Dopravnej výchovy - výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke** je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni, osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Realizácia v podmienkach našej školy:

Organizujeme besedy s príslušníkmi PZ OR v Dolnom Kubíne (aj praktické ukážky ich práce), kurz dopravnej výchovy v spolupráci s Policajným zborom v D. Kubíne, chodíme na dopravné ihrisko do Dolného Kubína, v rámci účelového cvičenia žiaci plnia disciplíny zamerané na dopravnú výchovu, atď.

3.3 Ďalšie oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu

3.3.1 Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Finančná gramotnosť nie je absolútnym stavom, je to kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, kultúra či miesto bydliska. Finančná gramotnosť je označením pre stav neustáleho vývoja, ktorý umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie. Vzhľadom na nedostatočné skúsenosti a ešte neosvojený požadovaný stupeň zodpovednosti.

Metodika implementácie kmeňového obsahu Národného štandardu finančnej gramotnosti musí obsahovať prvky výchovy a vzdelávania podľa moderných európskych trendov. Pri sprostredkovaní informácií k vyššie uvedeným témam, ktoré sú rozpracované do celkových a čiastkových kompetencií je potrebné zachovať vzťah k základnému rámcu finančnej gramotnosti ako celospoločenskej osvetu a tieto riešiť vo vzťahu:

- k fungovaniu jednotlivca a rodín v ekonomickej oblasti,
- k pochopeniu otázky bohatstva a chudoby,
- k hodnotovej orientácii k peniazom,
- k modelom zabezpečenia jednotlivca a rodín peniazmi s uvedením príkladov extrémov,
- k osobným a rodinným modelom zabezpečenia životných potrieb.

Učebné materiály a pomôcky budú obsahovať analýzu ekonomického fungovania rodín, modely fungovania ekonomicky úspešných jedincov a kopírovanie ich životnej cesty. Budú zdôrazňovať potrebu nárastu počtu ekonomicky úspešných jednotlivcov ako dôležitého prvku hospodárskeho rastu krajiny a napomáhať prepojeniu vzdelávania talentov s víziou ekonomickej úspešnosti jednotlivcov. Zabezpečia aktualizáciu orientácie v oblasti produktov na finančnom trhu a umožnia poznať základné pravidlá riadenia vlastných financií.

Po zhodnotení tém Národného štandardu zaradia pedagogickí zamestnanci témy vyhovujúce potrebám žiakov v rôznych vzdelávacích podmienkach. Pedagogickí zamestnanci môžu využívať Národný štandard finančnej gramotnosti na vytvorenie nových tém v rámci učebných osnov všeobecnovzdelávacích predmetov základných škôl.

Národný štandard finančnej gramotnosti popisuje minimálne požiadavky na funkčnú finančnú gramotnosť absolventov prostredníctvom osvojených kompetencií. Tieto sú usporiadané na:

- témy, kompetencie a čiastkové kompetencie
- očakávania
- slovník základných pojmov

Témy zoradené do siedmich vybraných kategórií finančnej gramotnosti:

- Človek vo sfére peňazí,
- Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí,
- Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca,
- Plánovanie a hospodárenie s peniazmi,
- Úver a dlh; Sporenie a investovanie,
- Riadenie rizika a poistenie.

Očakávania opisujú, akým spôsobom by mali žiaci byť schopní aplikovať vedomosti a zručnosti pri každodenných finančných rozhodnutiach a činnostiach. Očakávania sú spracované na úrovni 1 – primárne vzdelávanie a na úrovni 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie.

3.3.2 Ľudské práva

Výchova k ľudským právam je už niekoľko rokov v centre pozornosti aj v plánovaní výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach. Národný plán výchovy k ľudským právam na roky stanovuje za cieľ výchovy k ľudským právam v školách osvojiť si vedomosti, zručnosti a postoje, ktoré sú dôležité pre posilňovanie ľudskej dôstojnosti, informovanej a nezávislej participácie na vývoji demokratickej spoločnosti, v súlade s hodnotami, ako sú ľudské práva, rovnosť, pluralita a spravodlivosť. Účelom dosiahnutia uvedeného cieľa je, aby žiaci rozumeli najdôležitejším pojmom v tejto oblasti a osvojili si ich ako hodnoty, ktoré budú usmerňovať ich správanie.

Aj v našej škole sa snažíme napomôcť plneniu Národného plánu výchovy k ľudským právam a to nielen prostredníctvom cieľavedomého plánovania, ale najmä konkrétnymi činnosťami učiteľov priamo počas vyučovacích hodín a to najmä občianskej výchovy, dejepisu no taktiež i v mimoškolských aktivitách.

Práva a povinnosti žiaka, učiteľa, rodiča / zákonného zástupcu sú súčasťou školského zákona a ľudskoprávna problematika je obsahom aj štátnych vzdelávacích programov. S ľudskými právami je taktiež prepojený školský poriadok, ktorý je prílohou tohto dokumentu.

3.3.3 Globálne vzdelávanie

Cieľom globálneho vzdelávania je predovšetkým poskytnúť žiakom informácie, ktoré uľahčujú porozumenie sociálnym, environmentálnym, ekonomickým a politickým procesom vo svete, rozvíjajú kritické myslenie a formujú globálne občianske postoje. Globálne vzdelávanie rozvíja základné kompetencie: informačnú gramotnosť, kritické myslenie, komunikáciu a spôsobilosť riešiť problémy. Rozvíja tiež ekonomické, sociálno-kultúrne a environmentálne kompetencie.

Témy globálneho vzdelávania vychádzajúce z Národnej stratégie pre globálne vzdelávanie a obdobie rokov 2012-2016 budeme realizovať počas vyučovacích hodín, no taktiež i v mimoškolských aktivitách. Prostredníctvom vyučovacích predmetov občianska náuka, geografia budeme venovať pozornosť témam: globalizácia a vzájomná prepojenosť, globálne problémy, rozvojová spolupráca a ľudské práva. Téma multikulturalizmus je východiskom

pre multikultúrnú výchovu a téma životné prostredie s ohľadom na globálne aspekty je obsahom environmentálnej výchovy.

Pre dosiahnutie cieľov globálneho vzdelávania bude našou snahou vychádzať z princípov: globálna zodpovednosť, solidarita, participácia, vzájomná prepojenosť, spolupráca, sociálna spravodlivosť a rovnosť, otvorenosť, kritické myslenie a udržateľný rozvoj.

3.3.4 Informačné, komunikačné a iné technológie

V škole vytvárame priaznivé prostredie na implementáciu inovačných pedagogických metód s využívaním informačných, komunikačných a digitálnych technológií. Zvýšenú pozornosť venujeme ochrane detí a žiakov pri používaní internetu a využívame webové sídla k bezpečnému používaniu internetu www.zodpovedne.sk, www.stopline.sk, www.pomoc.sk.

Ako doplnok ku klasickým výučbovým metódam využívame digitálny vzdelávací obsah „Planéta vedomostí“.

V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu sa plnia aj úlohy národných programov, ktoré sú súčasťou učebných osnov jednotlivých predmetov a sú rozpracované v Pláne práce školy a jeho prílohách – v pláne práce MZ 1.-4. ročník, v pláne práce PK spoločenskovedných a prírodovedných predmetov, v pláne práce koordinátora environmentálnej výchovy a globálneho vzdelávania, v pláne práce koordinátora prevencie drogových závislostí a zdravého životného štýlu, v pláne práce výchovného poradcu.

- Národný program prevencie obezity,
- Národný program duševného zdravia,
- Národný program boja proti obchodovania s ľuďmi,
- Národný program podpory zdravia a zdravého životného štýlu,
- Stratégia prevencie kriminality

4. Vnútny systém kontroly a hodnotenia

Vnútny systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

- Hodnotenie žiakov
- Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov
- Hodnotenie školy

4.1 Hodnotenie žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania. V záujme objektívnosti budeme uplatňovať rovnaké kritériá na hodnotenie rovnakých činností rôznymi učiteľmi. Tieto budú výsledkom vzájomnej dohody v rámci predmetových komisií. S kritériami hodnotenia budú oboznámení žiaci i rodičia.

Evalvačnými nástrojmi sú napr. pozorovanie, ústne skúšanie, písomné práce, testy, výsledky praktickej činnosti, rozhovory, projektové práce, výsledky súťaží a olympiád. Dôraz budeme klásť aj na sebahodnotenie a sebareflexiu žiaka. So svojím hodnotením musí byť žiak vždy oboznámený, rovnako i jeho rodič.

Ak vyučujúci nemá pre častú neprítomnosť žiaka na vyučovaní dostatok podkladov na hodnotenie, môže navrhnúť komisionálne preskúšanie žiaka. Rovnako môže o komisionálne skúšky požiadať rodič, ak nie je presvedčený o objektívnosti hodnotenia žiaka.

Hodnoteniu správania žiaka môžu predchádzať výchovné opatrenia – pochvaly i pokarhania. Spôsob ich udeľovania detailne upravuje školský poriadok príloha č.1 tohto dokumentu. Problémy v správaní žiakov budeme riešiť v úzkej súčinnosti s rodičmi a výchovným poradcom.

I. Napomenutie od triedneho učiteľa

Zápis za správanie v klasifikačnom zázname 3x. Za neuposlušnosť pokynu učiteľa, drzé správanie, nesplnenie povinnosti týždenníkov, odvrávanie, klamanie, rušenie vyučovacieho procesu, neprezúvanie sa, oneskorené príchody na vyučovanie, rozširovanie nemravnej literatúry, porušenie školského poriadku.

II. Pokarhanie od triedneho učiteľa

Zápis za správanie v klasifikačnom zázname 6x za priestupky v bode I.

Vulgárne vyjadrovanie, úmyselné poškodzovanie školského majetku, bezohľadnosť k spolužiakom, vykláňanie z okien, vysedávanie na oknách, vyhadzovanie predmetov z okien, vykrikovanie z okien, úmyselné neodovzdanie mobilného telefónu – 1x.

Tieto priestupky budú riešené v riaditeľni a spraví sa zápis o priestupku.

III. Riaditeľské pokarhanie

Zápis za správanie v klasifikačnom zázname 9x za priestupky v bode I.

1 až 2 neospravedlnené vyučovacie hodiny za klasifikačné obdobie, fajčenie v priestoroch a areáli školy, svojvoľné opustenie areálu školy v priebehu vyučovania, úmyselné neodovzdanie mobilného telefónu 2 – 3x.

Tieto priestupky budú riešené v riaditeľni a spraví sa zápis o priestupku.

IV. Znížená známka na 2. stupeň

Zápis za správanie v klasifikačnom zázname 12x za priestupky v bode I.

3 až 10 neospravedlnených vyučovacích hodín za klasifikačné obdobie, krádež, požitie alkoholických nápojov a omamných látok, vulgárne vyjadrovanie sa smerom k pedagogickým aj nepedagogickým pracovníkom, donášanie a prechovávanie zbraní a predmetom ohrozujúce zdravie, šikanovanie spolužiakov, fyzické napadnutie a ublíženie na zdraví voči spolužiakovi, sfalšovanie pečiatky a podpisu, opakované menej závažné priestupky bez snahy žiaka o nápravu a nerešpektovanie pokynov pedagogického pracovníka. Šikanovanie učiteľa (zosmiešňovanie, nevhodné gestá a vyjadrovanie smerom k vyučujúcemu, ponižovanie a podceňovanie učiteľa), za akúkoľvek propagáciu extrémistických a politických strán, hnutí a siekt, úmyselné neodovzdanie mobilného telefónu 4x a viac.

Tieto priestupky budú riešené v prítomnosti zákonného zástupcu a spraví sa zápis o priestupku.

V. Znížená známka na 3. stupeň

11 až 17 neospravedlnených vyučovacích hodín za klasifikačné obdobie, opakovanú krádež, opakované vulgárne vyjadrovanie sa smerom k učiteľovi, úmyselné ublížovanie na zdraví, fyzické napadnutie a ublíženie na zdraví voči učiteľovi a opakované šikanovanie učiteľa.

VI. Znížená známka na 4. stupeň:

18 a viac neospravedlnených vyučovacích hodín za klasifikačné obdobie, krádež veľkého rozsahu, sústavné neprístojné, úmyselné ublížovanie na zdraví väčšieho rozsahu, šikanovanie spojené s ublížovaním na zdraví, návrh na preloženie do ústavnej výchovy

Hodnotenie dochádzky

V prípade, že žiak vymeškal opakovane viac vyučovacích hodín, ktoré budú ospravedlnené rodičom, bude rodič predvolaný k riaditeľovi, aby zdôvodnil neprítomnosť žiaka v škole. Ak zákonný zástupca nebude reagovať na predvolanie, daný prípad bude postúpený na riešenie sociálnemu kurátorovi.

4.2 Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov

Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov sa uskutočňuje na základe hospitačnej činnosti, merania výchovno-vzdelávacích výsledkov, plnenia úloh vyplývajúcich z Plánu práce školy, pracovnej náplne, úrovne pedagogickej dokumentácie a mimoškolskej činnosti.

4.3 Hodnotenie školy

Vlastné hodnotenie školy (autoevalvácia) je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v Strategickom pláne rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe - ich reálnosť a stupeň dôležitosti posúdenie toho, ako škola plní ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Pravidelne monitorujeme:

- podmienky na vzdelanie a výchovu
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- prostredie – klímu školy
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania
 - úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
 - výsledky vzdelávania
 - úroveň výsledkov práce školy

Vzdelávacie výsledky pravidelne hodnotíme na základe vedomostných testov (vstupné, výstupné, polročné), predpísaných písomných prác (štvrt'ročne), priemerov známok (polročne). Vyučovací proces - metódy a formy vyučovania monitorujeme podľa záverov z hospitačnej činnosti. Na základe rozboru výsledkov prijímame opatrenia na zlepšenie zistených nedostatkov. Hodnotením prospechu a správania žiakov sa zaoberá štvrt'ročne pedagogická rada a predmetové komisie a metodické združenie. Plán práce školy sa premieta do mesačných úloh, ktorých plnenie je pravidelne kontrolované. V ročnej hodnotiacej správe je zahrnuté hodnotenie v. – v. výsledkov, personálnych a materiálnych

podmienok školy, hospodárenia, ďalšieho vzdelávania učiteľov, plnenia koncepčných zámerov rozvoja, významných aktivít školy, mimoškolskej činnosti i SWOT analýza silných a slabých stránok školy. Spokojnosť žiakov s prácou školy budeme zisťovať formou dotazníkov prostredníctvom Školského parlamentu. Spätnú väzbu o kvalite školy budeme zisťovať aj pomocou dotazníkov pre rodičov.

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- kvalita výsledkov

Škola bude vo svojom procese autoevalvácie využívať:

- dotazníky pre žiakov a rodičov
- analýzu úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach
- SWOT analýzu
- inšpekčné správy
- podnety a pripomienky orgánov štátnej správy a samosprávy v školstve
- podnety a pripomienky rodičov, žiakov, učiteľov, verejnosti, zriaďovateľa
- správy rodičovskej rady, rady školy

Súhrnné závery z prevádzaných autoevalvácií sú prezentované na pedagogických radách.

Zároveň sa stávajú podkladmi na analýzu školského roka.

Poznámky k učebnému plánu

ISCED 1

1. Maximálny počet vyučovacích hodín v týždni pre žiakov prvého a druhého ročníka nesmie byť vyšší ako 23, pre žiakov tretieho a štvrtého ročníka nesmie byť vyšší ako 26.
2. Rozdelenie hodín do ročníkov je v právomoci školy. Pri prestupe žiaka škola zistí, podľa akého školského vzdelávacieho programu sa žiak vzdelával na predchádzajúcej škole a zabezpečí zosúladenie jeho vedomostí, zručností a postojov so svojím vlastným vzdelávacím programom spravidla v priebehu jedného roka.
3. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu

ISCED 2

1. Maximálny počet vyučovacích hodín v týždni pre žiakov 5. a 6. ročníka nesmie byť vyšší ako 30, pre žiakov 7., 8. a 9. ročníka nesmie byť vyšší ako 34.
2. Rozdelenie hodín do ročníkov je v právomoci školy. Pri prestupe žiaka škola zistí, podľa akého školského vzdelávacieho programu sa žiak vzdelával na predchádzajúcej škole a zabezpečí zosúladenie jeho vedomostí, zručností a postojov so svojim vlastným vzdelávacím programom spravidla v priebehu jedného roka.
3. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu.

Všeobecné legislatívne pravidlá:

- Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky
- MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 224/2011 Z. z. podľa podmienok školy. Vo vyučovacích predmetoch vzdelávacej oblasti Človek a príroda sa rozdelenie žiakov odporúča pri tých témach, kde sa vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností žiakov
- Vo vyučovanom predmete technika riaditeľ školy zohľadní personálno-odborné a materiálno - technické podmienky školy tak, aby v každom ročníku boli zastúpené témy tematických celkov Technika a Ekonomika domácnosti.
- Na vyučovanie predmetu náboženská výchova alebo etická výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov rozličných ročníkov (v našich podmienkach vždy spojená trieda na I. stupni ZŠ). Ak si žiak vyberie predmet, navštevuje ho bez zmeny počas celého školského roka.
- Na vyučovanie predmetu cudzí jazyk možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 17.
- Na vyučovanie predmetov informatika a informatická výchova možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- Telesná a športová výchova sa v prvom ročníku až štvrtom ročníku vyučuje pre chlapcov a dievčatá spoločne.
- Triedy na druhom stupni školy sa delia alebo spájajú na skupiny chlapcov a skupiny dievčat toho istého ročníka. Najvyšší počet žiakov v skupine je 25. Ak počet žiakov

v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov rozličných ročníkov (V našich podmienkach spojené 2 a 3 triedy II. stupňa ZŠ).

- Na vyučovanie predmetov technika možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 17.

Organizácia v našich podmienkach:

- Náboženská výchova – katolícka sa vyučuje v každom ročníku samostatne.
- Škola ponúkne z rámca voliteľných hodín žiakom 7. – 9. ročníka ako druhý cudzí jazyk - ruský jazyk podľa možností školy a záujmu žiakov, a to najmenej 1 vyučovacie hodiny týždenne.
- Škola neposkytuje vzdelávanie v rámci primárneho vzdelávania v nultom ročníku.

6. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Škola má spracovaný vlastný Plán kontinuálneho vzdelávania a v súlade so zákonom č. 317/2009 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch, ktorý je prílohou č.6 tohto dokumentu.

Obsahuje:

- vzdelávanie v inovatívnych metódach a stratégiách edukácie
- plán a konkrétne mená pedagógov, ktorí sa vzdelávajú
- rozvoj komunikačných zručností pedagogických zamestnancov

Formy vzdelávania:

- ponukové programy vzdelávacích akreditovaných inštitúcií
- ponukové programy MPC Banská Bystrica
- vnútorný informačný servis kolegov.

7. Učebné osnovy

Učebné osnovy ISCED 1 sú prílohou č. 7 tohto dokumentu.

Učebné osnovy ISCED 2 sú prílohou č. 8 tohto dokumentu.

Opatrenia k vyučovaniu – COVID - 19

(aktualizácia k 26. 10. 2020)

upravujúce postup, organizáciu a podmienky výchovy a vzdelávania žiakov v období od **26. októbra 2020** vypracované v súlade s opatreniami ÚVZ SR a manuálu MŠVVaŠ SR.

Úvod

1. Tieto pokyny sú vypracované podľa podmienok a možností ZŠ s MŠ Oravský Podzámok 51 . Popisujú organizačné kroky a postupy vyučovania od **26. 10. 2020**.
2. Pokyny rešpektujú opatrenia a rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva SR (ďalej aj ako „ÚVZ SR“) a Ministerstva školstva, vedy výskumu a športu SR.

Vyučovanie v 1. – 4. ročníku

1. Žiaci 1. – 4. ročníka budú mať vyučovanie podľa riadneho rozvrhu.
2. Žiaci sa vyučujú v jednotlivých triedach a jednotlivé triedy sa nedelia.
3. Vstup do školy týmito vchodmi (v čase od 7.00 – 8.00 hod. nasledovne):
Bočný vchod na cez žiacke šatne

Vyučovanie v 5. – 9. ročníku

1. Žiaci 5. – 9. ročníka budú mať dištančný spôsob vyučovania podľa upraveného rozvrhu, ktorý škola žiakom zverejní dňa 26. 10. 2020.
2. Dištančné vzdelávanie a zadávanie úloh bude prebiehať od 8.00 hod. do 12.00 hod. prostredníctvom programov MS Office 365 , Edupage. Je dôležité, aby žiaci pravidelne sledovali aj Edupage a webovú stránku školy.
3. Žiak môže požiadať vyučujúceho o individuálnu konzultáciu prostredníctvom elektronickej komunikácie.
4. Učiteľ dodržiava požiadavku primeranosti.
5. Žiaci sú povinní komunikovať s učiteľmi a rešpektovať ich pokyny. Sú povinní študovať zaslané materiály, vypracovať zadania, posielat' učiteľom výsledky riešení a podobne. Online vyučovanie je pre žiaka povinné. Neúčast' na online vyučovaní musí zákonný zástupca ospravedlniť vyučujúcemu. Neprítomnosť žiaka na online vyučovaní sa zapíše ako absencia do elektronickej triednej knihy.
6. Učiteľ poskytne žiakom primeranú spätnú väzbu vo forme slovného zhodnotenia alebo jednoduchých vopred dohodnutých emotikonov. Zvláštnu starostlivosť venuje žiakom so ŠVVP špeciálny pedagóg a asistenti.
7. Hodnotenie nebude prebiehať v týchto predmetoch: pracovné vyučovanie, technika, informatika, telesná a športová výchova, hudobná výchova, výtvarná výchova.
8. Triedni učitelia sú povinní monitorovať stav dištančnej formy vzdelávania vo svojej triede, komunikovať, spolupracovať s ostatnými vyučujúcimi a v rámci možností riešiť problémy spoločne.
9. V prípade neodkladných problémov týkajúcich sa vzdelávania sú žiaci povinní kontaktovať svojho triedneho učiteľa, resp. konkrétneho vyučujúceho.
10. Žiaka, ktorý nereaguje na dištančné vzdelávanie, bude kontaktovať vyučujúci alebo vedenie školy a zistí príčinu. V prípade, že žiak nemá prístup k internetu, škola zabezpečí papierovú formu zadaných úloh a vedenie školy dohodne spôsob doručenia zadaných úloh žiakovi.
11. Žiaci aj učitelia sú povinní každý deň kontrolovať svoju emailovú schránku a sledovať aktualizácie na Edupage, resp. webovej stránke školy.

Prevádzka a spôsob stravovania v školskej jedálni

1. Základná škola poskytuje stravovanie žiakom 1. – 4. ročníka a zamestnancom. Pre cudzích strávníkov sa nevarí.
2. Obed sa bude vydávať v čase od 11.00 do 13.30 hod.
3. Rodič odhlasuje svoje dieťa zo stravy cez portál Edupage najneskôr do 7.00 hod. alebo telefonicky do 7.00 v daný deň .
4. PZ/OZ ktorý vykonáva dozor v ŠJ pomáha pri výdaji obeda. Používa rukavice.
5. Žiaci vstupujú do jedálne v rúsku. Rúško strávník odloží až počas konzumácie obeda.
6. Žiaci prichádzajú na obed v časových intervaloch, podľa stanoveného rozpisu.

Prevádzka ŠKD

1. Prevádzka ŠKD bude od 26. 10. 2020 v riadnom čase od 11.30 hod. do 16.00 hod.
2. Žiakov si do príslušných oddelení preberá zodpovedná vychovávateľka podľa upraveného rozvrhu.
3. Odchod žiakov z ŠKD: žiakov privedie pani vychovávateľka pred hlavný vchod po zazvonení rodičom na zvonček, alebo po individuálnej dohode s p. vychovávateľkou.

Jesenné prázdniny

1. Na základe opatrenia MŠVVaŠ SR sa v tomto školskom roku mení termín jesenných prázdnin a to nasledovne: **30. 10. 2020** (piatok), **2. 11. 2020** (pondelok), **6. 11. 2020** (piatok) a **9. 11. 2020** (pondelok).

Všeobecné základné opatrenia

1. Nikto s príznakmi infekcie dýchacích ciest, ktoré by mohli zodpovedať známym príznakom COVID-19 (zvýšená telesná teplota, kašeľ, zvracanie, kožná vyrážka, hnačky, náhla strata chuti a čuchu, iný príznak akútnej infekcie dýchacích ciest) nesmie vstúpiť do priestorov základnej školy.
2. Ak žiak v priebehu dňa vykazuje niektorý z možných príznakov COVID-19, bude umiestnený do samostatnej izolačnej miestnosti. V tejto súvislosti budú kontaktovaní zákonní zástupcovia, ktorí si dieťa bezodkladne vyzdvihnú.
3. Ak sa u zamestnanca objavia príznaky nákazy COVID – 19 v priebehu jeho pracovného dňa, bezodkladne o tom informuje riaditeľa školy a opustí školu v najkratšom možnom čase s použitím rúška.
4. V prípade nových usmernení a pokynov v súvislosti so situáciou COVID-19 budú tieto usmernenia upravované a menené.

